

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XX-a
SESIUNEA a II-a ORDINARĂ – MARTIE 2015

Ședința din ziua de 5 martie 2015

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*) 3
2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei. 3–7
3. Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.240 din 12 iunie 2013 pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr.260 din 27 iulie 2006. 7–17
4. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.49 din 4 martie 2015 privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului. 17–18
5. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.40 din 26 februarie 2015 cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de lege privind statutul municipiului Chișinău. 18–34
6. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.41 din 26 februarie 2015 cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de lege privind statutul municipiului Bălți. 18–34
7. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.46 din 4 martie 2015 pentru modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.20 din 20 februarie 2015 pentru constituirea Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse privind stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și privind situația de la „Banca de Economii” S.A., B.C. „Banca Socială” S.A. și B.C. ”Unibank” S.A. 34–40
8. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.52 din 5 martie 2015 privind numirea în funcție a unor membri ai Consiliului de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”. 40–44

9. Dezbateră și respingerea proiectului de Lege nr.2034 din 18 decembrie 2009 pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova (*art.180¹, 180²*). 44–46
10. Dezbateră și respingerea proiectului de Hotărâre nr.322 din 9 februarie 2011 privind numiri în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție. 45; 46
11. Dezbateră și respingerea proiectului de Lege nr.508 din 28 februarie 2011 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ (*art.21*). 45; 46
12. Dezbateră și respingerea proiectului de Lege nr.1223 din 23 mai 2011 pentru modificarea și completarea articolului 16 al Codului penal. 45; 46
13. Dezbateră și respingerea proiectului de Hotărâre nr.2378 din 28 octombrie 2011 privind constituirea comisiei parlamentare de anchetă în legătură cu audierea raportului Procurorului General. 46
14. Dezbateră și respingerea proiectului de Hotărâre nr.146 din 3 aprilie 2013 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Parlamentului (*Hotărârea nr.3 din 12 ianuarie 2011 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului – anexa 1, anexa 6; Hotărârea nr.34 din 25 februarie 2011 privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului – art.1*). 46
15. Dezbateră și respingerea proiectului de Hotărâre nr.479 din 26 noiembrie 2013 pentru modificarea componenței nominale a comisiilor parlamentare. 46
16. Prezentarea, de către domnul ministru al sănătății Mircea Buga, a informației cu privire la măsurile întreprinse de către minister pentru redresarea situației în domeniul aprovizionării populației cu medicamente – răspuns doamnei deputat Oxana Domenti. 47–68
17. Prezentarea, de către doamna ministru al muncii, protecției sociale și familiei Ruxanda Glavan, a informației privind achitarea și beneficierea de pensii și alocații sociale pentru deținătorii de pașapoarte de tip ex-sovietic – răspuns doamnei deputat Oxana Domenti. 68–78
18. Întrebări. 78–86
19. Declarația domnului deputat Vladimir Filat – Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova. 86–89

Ședința începe la ora 10.50.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Stimați deputați,

Vă anunț că la ședința de astăzi s-au înregistrat 93 de deputați.

Domnul Andrian Candu:

Sînt 93 de deputați. Cvorumul există. Putem deschide ședința. Și am să vă rog frumos să onorăm Drapelul de Stat al Republicii Moldova. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc frumos.

În mod tradițional, dați-mi voie să fac cîteva anunțuri. Astăzi își sărbătorește ziua de naștere colega noastră Elena Bodnarenco. Să-i urăm „La mulți ani” și să-i dorim succese în toate. *(Aplauze.)*

Biroul permanent a propus plenului o ordine de zi care a fost distribuită. În afară de aceasta, mai sînt încă cîteva demersuri regulamentare, potrivit procedurii cîteva demersuri pentru completarea ordinii de zi.

Și dați-mi voie să trecem la examinarea acestora. Din partea comisiei domnul Hotineanu propune introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 52 din 5 martie 2015, ce ține de numirea în funcție a unor membri ai Consiliului de Observatori ai Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio Moldova”.

Vă rog frumos domnul Hotineanu, aveți un minut la dispoziție pentru precizări.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,

Deci comisia a examinat dosarele și rezultatele concursului realizat de către CCA și vine cu propunerea ca să fie nominalizați astăzi și numiți în funcție de membri ai CO patru candidaturi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos. La acest subiect dacă are cineva vreo mențiune?

Doamna Fusu,

Vă rog frumos.

Doamna Corina Fusu:

Domnule Președinte al Parlamentului.

Stimați deputați,

Am o mare nedumerire pe care vreau s-o clarific acum. La ora 8.30 am înregistrat personal la Cancelaria Parlamentului un proiect de lege cu privire la un

nou Cod al audiovizualului cu nr. 53. La ora 9.30 a avut loc ședința Comisiei de specialitate cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și vine cu un proiect de hotărâre cu nr. 52. Cum se poate întâmpla ca un proiect înscris cu o oră înainte să aibă numărul 53, iar un alt proiect înscris cu o oră mai târziu să aibă un număr mai mic, adică nr. 52? Solicit să investigați lucrurile acestea. Corect am spus, la ora 8.30 am primit nr. 53... Codul audiovizualului. Iar comisia a examinat această hotărâre cu nr. 52 la ora 9.30.

Și a doua chestiune referitor la restanța pe care o are Parlamentul față de mult stimata presă din Republica Moldova.

Totuși, domnule Candu, să studiați situația și să găsim posibilitatea ca jurnaliștii să aibă acces în sala Parlamentului și să-și poată exercita funcția în conformitate cu legislația.

Domnul Andrian Candu:

Întocmai vom face, doamna Fusu, așa cum menționați. La fel, vom investiga și acea magie a numerelor. Dar, repet, în baza procedurii și a Regulamentului, există propuneri la subiectul menționat de domnul Hotineanu?

Domnul Gagauz,

Vă rog frumos.

Domnul Fiodor Gagauz:

Да, добрый день ,уважаемые коллеги.

Предлагаю включить в повестку дня проект закона №...

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos închideți microfonul. Se supune la vot propunerea făcută de domnul Hotineanu, pentru a introduce proiectul nr. 52 pe ordinea de zi.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Vă mulțumesc frumos.

Este un demers din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor ce ține de introducerea în ordinea de zi a proiectului nr. 37 din 20 februarie 2015 cu privire la importul unor obiecte de cult religios. Din păcate, nu pot s-o supun la vot, datorită faptului că lipsește raportul și avizul Guvernului.

În continuare există un demers din partea, la fel, a Frațiunii Partidului Socialiștilor cu privire la constituirea Comisiei de Anchetă pentru elucidarea situației pe piața farmaceutică a Republicii Moldova și modul de asigurare cu medicamente a instituțiilor medico-sanitare, nr. 32 din 18 februarie 2015. Cine?

Domnul Ceban,

Vă rog frumos. Aveți un minut la dispoziție.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Eu vă mulțumesc. Deși tot discutăm deja probabil a treia săptămână despre subiectul cu asigurarea medicamentelor în instituțiile medicale, propriu-zis creșterea prețurilor la foarte multe categorii de medicamente, pînă la momentul de

față n-am văzut cum se rezolvă situația, deși Guvernul a spus că are nevoie de 10 zile.

Oricum este o situație care s-a creat. Sînt cu certitudine oameni care se fac vinovați de aceste lucruri. De aceea Partidul Socialiștilor insistă pe constituirea Comisiei de anchetă parlamentară privind elucidarea situației pe piața farmaceutică și modul de asigurare cu medicamente a instituțiilor medico-sanitare publice. Proiectul nr. 32 din 18 februarie 2015.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Ca o completare în plen, vă informez că astăzi, la ședința de astăzi, la sfîrșitul ședinței, în cadrul Orei Guvernului sînt invitați doi miniștri: ministrul sănătății – domnul Buga și ministrul muncii, protecției sociale și familiei – doamna Ruxanda Glavan, care vor răspunde, vor veni cu informații ce țin de, inclusiv, situația pe piața farmaceutică.

În același timp, la acest subiect din partea fracțiunilor dacă există intervenții?

Domnul Reidman,

La acest subiect?

Domnul Brega,

La acest subiect?

Vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc frumos.

Stimați colegi,

Noi am avut o comisie de anchetă în 2012, s-a lucrat un an de zile. Haideți să ne gîndim dacă facem comisie de anchetă, să ne gîndim din start, să dăm cuvîntul că o să avem dorința politică de a schimba ceva. Că la acel moment am lucrat un an de zile, s-au depistat o sumedenie de gafe, o sumedenie de încălcări, dar fiecare partid ținea umbrela cuiva. Unii țineau la producători, alții la importatori, ca în fine un raport atît de vast și o comisie care a lucrat un an și ceva de zile să rămîna pe poliță. Că nu s-a dorit.

Dacă aveți de gînd să faceți comisia și o să aveți voința politică de a face ceva, faceți, dacă nu, nu mai faceți degeaba că s-a lucrat în zădar. Multe schimbări s-au făcut. Mai mult ca atît, a fost un proiect de lege în rezultatul acestei comisii. Au ciupit. În pofida faptului că a dat aviz negativ atît Ministerul Sănătății și alți deputați nu au vrut să semneze. Încet, încet au ciupit din acest proiect de lege, ca să ajungem la un numitor comun, ca viceministru să spună într-o emisiune televizată că, da, domnule Brega, noi v-am dat aviz negativ, dar, trebuie să vă bucurați că noi am furat ideile dumneavoastră și ele se implementează.

Mulțumesc.

Așa că haideți din start: ori avem voință politică...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Gheorghe Brega:

...ori nu mai umblăm cu mîta în sac.

Domnul Andrian Candu:

Se supune la vot proiectul nr. 32 din 18 februarie 2015, propunerea făcută de Frațiunea Partidului Socialiștilor privind crearea acestei comisii.

Cine este pentru, vă rog frumos votați.

În minoritate.

Mai există două demersuri din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor din Republica Moldova: unul ce ține de audierea conducerii Ministerului Sănătății privind situația pe piața farmaceutică și al doilea – audierea conducerii Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ce ține de respectarea angajamentelor de achitare a plăților sociale.

Așa cum v-am anunțat, astăzi la Ora Guvernului va fi ministrul. O să aveți posibilitate potrivit Regulamentului, Ora Guvernului preconizează. La Ora Guvernului o să discutăm. Știți Regulamentul foarte bine. Este adevărat, dar Ora Guvernului presupune că în situația în care există în sală cel care răspunde la întrebări, vom stabili atunci la Ora Guvernului și vom da posibilitatea reprezentanților fracțiunilor, de exemplu, două întrebări pe fracțiune să fie adresate, în situația în care se încadrează în acea oră a Guvernului. O să aibă posibilitate.

Vă mulțumim frumos.

La ordinea de zi, dacă mai sînt. Dar vă atrag atenția că nu sînt demersuri scrise. Respectiv... eventual, dacă aveți niște momente, de procedură doar.

Domnul Reidman,

Aveți chestiuni de procedură?

Domnul Oleg Reidman:

Ну, не совсем по процедуре, а по повестке дня, все-таки. Наша фракция предлагает позицию вторую повестки дня – proiectul de hotărîre privind numirea în funcția de avocat... перенести на следующее заседание, на следующий цикл „бисэптэмынальный”.

Domnul Andrian Candu:

Este ceea ce am vrut și eu s-o fac ca și intenție, dar bineînțeles, este și solicitarea fracțiunii. Propun ca să fie amînat acest subiect pentru săptămîna viitoare.

Se acceptă amînarea.

Alte subiecte?

Doamna Domenti,

De procedură doar.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule Președinte,

Apreciez că ați invitat ministrul muncii, protecției sociale și familiei și cel al sănătății.

Data trecută însă am făcut o invitație și pentru ministrul finanțelor. Nu am informație că acesta ar veni astăzi și vreau să precizez acest lucru. (*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul ministru al finanțelor va face tot posibilul, în colaborare și cu conducerea Parlamentului, și va fi săptămîna viitoare aici.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Valeriu Munteanu,

Pe procedură.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Nr.262, legat de votarea Avocatului Poporului și Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului, nu a fost supus votului.

Viziunea Partidului Comuniștilor nu este lege pentru plen. Orice proiect înregistrat în ordinea de zi se supune votului, cu atît mai mult că este un proiect extrem de important și trocurile și înțelegerile pe care le aveți în interiorul Coaliției nu trebuie să stopeze acest proces.

El așteaptă deja de un an. Doi ani avem acolo mandate libere și vă rugăm frumos să fie dezlegată odată această problemă. Cu atît mai mult, scoaterea din ordinea de zi trebuie să fie prin vot și vă rog frumos să vă asumați acest lucru.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Noi nu am propus scoaterea de pe ordinea de zi, transferul. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos.

Se propune la vot ordinea de zi propusă de Biroul permanent cu transferul proiectului nr.262 pentru săptămîna viitoare.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea.

Se propune spre examinare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr.240 din 12 iunie 2013.

Sîntem în lectura a doua. Îl invit la tribuna principală pe domnul Hotineanu, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media să dea citire raportului.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Stimate doamne și domni,

Stimați domni deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat amendamentele și propunerile parvenite la proiectul de lege nominalizat și, reieșind din competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

Proiectul a fost examinat și aprobat de către Parlament în primă lectură la data de 21 iulie 2014.

Pentru lectura a doua comisia a examinat toate amendamentele expuse. Unele au fost acceptate integral, altele parțial. Respectiv, urmare a amendamentelor acceptate, legea va intra în vigoare la data de 1 iunie 2015, oferind astfel timpul necesar radiodifuzorilor de a se conforma prevederilor legale.

Deputatul Corina Fusu a venit cu următorul amendament la articolul 66 din Codul audiovizualului: „Companiile înregistrate în zonele off-shore nu pot fi proprietari beneficiari ai entităților de radiodifuziune private”.

În comisie amendamentul respectiv nu a întrunit numărul necesar de voturi. Decizia rămîne la latitudinea plenului Parlamentului.

Deopotrivă, comisia a acceptat propunerea ce vizează respectarea tehnicii legislative și a celor de ordin redacțional.

Sinteza amendamentelor se anexează și este parte a acestui raport.

Urmare a dezbaterilor, comisia, cu votul unanim al membrilor – 9 „pro” din cei prezenți, a susținut proiectul de Lege nr.240 din 12 iunie 2014 și propune plenului Parlamentului adoptarea acestuia în lectura a doua. În lectura a doua și finală.

Dar avem un singur moment, deci propunerea doamnei deputat Corina Fusu care ar trebui supusă la vot în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vom reveni la această propunere și, bineînțeles, o vom supune votului în plen. Pînă atunci – întrebări în adresa președintelui de comisie.

Domnul Serghei Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule președinte al comisiei,

În lectura întâi am făcut unele propuneri ce țin de intrarea în vigoare a prezentei legi. Am propus 6 luni din data adoptării sau publicării, deoarece urmează a fi efectuate unele proceduri, ca toți radiodifuzorii să reușească să se conformeze. Avem nevoie de o lege care să fie aplicată.

De aceea, vin cu o propunere redacțională. La articolul 2 alineatul (1) intrarea în vigoare să fie nu 1 iunie, cum s-a discutat la comisie, dar 1 septembrie.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Se acceptă. Se acceptă, deci nu există...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu,

Considerați că trebuie să existe dată ca dată calendaristică sau termen de 6 luni de la intrarea în vigoare? Că ați menționat două... și care-i, ceea ce vom...

Domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. În sinteza comisiei era o dată concretă – 1 iunie. Dacă comisia a decis să menționeze o dată concretă, vin și eu cu o propunere – 1 septembrie.

Dar nu este principial.

Domnul Andrian Candu:

Dați-mi...

Domnul Vladimir Hotineanu:

...la situația...

Domnul Andrian Candu:

...voie să vă menționez că, ca și procedură, legea urmează să fie promulgată de Președinte.

Dacă există eventual rețineri, dacă există cumva revenire în plen ș. a. m. d., probabil tehnica legislativă ar spune, după viziunea și a Direcției generale juridice, că trebuie un termen calendaristic în termene de intrare, de exemplu 6 luni de la intrarea în vigoare.

Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

De acord. Atunci eu propun așa o formulare, articolul 2 alineatul (1): „Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni din data publicării”. Și ar fi OK.

Domnul Andrian Candu:

Data intrării în vigoare.

Domnule Hotineanu,

Sînteți de acord cu astfel de propunere?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da. Se acceptă.

Domnul Andrian Candu:

Se acceptă.

Comisa acceptă. E o chestiune redacțională.

Domnul Dodon,
Vă rog frumos.

Domnul Igor Dodon:

Da. Eu vă mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să spun că Frațiunea Partidului Socialiștilor va susține în a doua lectură acest proiect. Sperăm că va fi un pas nu doar mimat pentru a aduce mai multă transparență în ceea ce se întâmplă în media din Republica Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu tot am niște propuneri mai mult redacționale, dar și pînă la urmă legea trebuie să fie una logică.

Uitați-vă la tabelul divergențelor, la nr.6, propunerile ce țin de modificarea articolului 1 punctul 6) articolul 66.

Noi propunem, în termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a legii, radiodifuzorii privați sînt obligați să publice informația prevăzută la articolul 66 alineatul (6) pe pagina web a Serviciului de programe.

Trebuie de menționat, nu toate companiile care dețin licența au pagini de web.

Mă refer, în particular la cele care se află în zona rurală. De aceea, se propune după deci „pe pagina web a Serviciului de programe” – „după caz”.

Și în continuare, în același termen le furnizează Consiliului Coordonator al Audiovizualului care în termen de 15 zile calendaristice le publică pe pagina web.

Adică, aceasta ar fi propunerea. Deci după „Serviciului de programe” să introducem deci sintagma „după caz”.

Eu cred că acest amendament ar fi bine să-l votăm...

Domnul Andrian Candu:

El a fost făcut și în comisie în lectura a doua, a fost examinat de comisie în...

Domnul Chiril Lucinschi:

Nu a fost examinat. Exact acum vin cu această propunere, fiindcă noi atunci îi punem pe mai mulți radiodifuzori în situația că ei n-au pagina web.

Bineînțeles, că în termen de 6 luni ei pot s-o aibă, dar, oricum, îngreunăm activitatea, costuri suplimentare. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Da, uneori în 10 zile nu poți să faci o pagină web, evident. Și, probabil, luând în considerare că dacă ar rămîne inițial textul, ar fi o dispoziție foarte restrictivă și împovărătoare și, de fapt, ar face ca legea să nu funcționeze.

Bineînțeles, o să supun votului plenului ca să ia ca și excepție, ca să ia plenul astfel de decizie.

Domnul Vreamea.

Domnul Igor Vreamea:

Domnule Președinte,

În contextul ce a propus domnul Lucinschi. Doar a sunat propunerea că prezenta lege va intra în vigoare după jumătate de an. Da? Atunci această jumătate de an pentru ce se dă?

Acești operatori vor avea timpul acesta necesar, suficient pentru a-și crea o pagină web și în decurs de 10 zile de la intrarea în vigoare a legii, ei deja trebuie să...

Domnul Andrian Candu:

Atunci, în general, termenul acela de 10 zile trebuie de exclus, pur și simplu, ca și termen din acea dispoziție și legea intră în vigoare la data de... la șase... la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării.

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Eu sînt de acord cu ceea ce a spus domnul Vreamea. Nici o problemă, pentru că această propunere cu 6 luni abia acum a apărut. Mai înainte noi am prevăzut lucrul acesta că dacă peste 3 luni de zile sau peste nu știu... imediat o să fie publicată și să o între în vigoare această lege, atunci ar fi fost mai greu de implementat.

Nu insist. Cu 10 zile nu putem juca, fiindcă aceasta este o normă obligatorie. După ce legea va intra în vigoare și ceea ce vreau să vă propun atunci la articolul 2 „Dispoziții finale și tranzitorii” la alineatul (2), aici e scris: „În termen de 2 luni de la adoptarea prezentei legi Consiliul Coordonator al Audiovizualului va elabora și aproba modelul declarației”.

Propun să ometem deci „în termen de 2 luni de la aprobarea prezentei legi” și... pentru că noi avem 6 luni tocmai. Da? Pînă atunci Consiliul Coordonator al Audiovizualului poate elabora acest regulament și acest regulament va intra în vigoare din momentul cînd va intra în vigoare și legea propriu-zisă.

Domnul Andrian Candu:

Legea intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării...

Domnul Chiril Lucinschi:

Corect, și...

Domnul Andrian Candu:

... respectiv, considerați că încă două luni vor mai fi sau nu mai e necesar?

Domnul Chiril Lucinschi:

Suplimentar nu trebuie să dăm. Nu.

Domnul Andrian Candu:

În cele 6 luni...

Domnul Chiril Lucinschi:

Da, scoatem.

Domnul Andrian Candu:

... Consiliul Coordonator al Audiovizualului va elabora declarația.

Domnul Chiril Lucinschi:

Exact.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos pentru precizare.

Domnul Chirinciuc.

Domnul Iurie Chirinciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, în contextul completării amendamentului doamnei Fusu referitor la companiile înregistrate în zonele off-shore, vin cu următoarea completare: „și companiile din Republica Moldova unde acționar majoritar sînt companiile înregistrate în off-shore.” Practic, este același lucru.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

E, de fapt, o constatare, o totalizare... deci eu cred că nu schimbă mult din esență, așa că...

Domnul Andrian Candu:

Nu, ca și președinte de comisie, doar să ne spuneți informația dacă subiectul acesta a fost discutat în general în comisie și cum a fost dezbătut.

Domnul Vladimir Hotineanu:

... dar aici mai degrabă este doamna Fusu, ca autor însuși al amendamentului.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Reidman,

La acest subiect, înțeleg. (*Rumoare în sală.*)

Acest subiect.

Domnul Reidman. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемые коллеги, уважаемые коллеги!

Понятия „зона оффшор” и т.д. не имеют под собой никакого юридического значения, это чистая литература, нет такого юридического понятия: „зона оффшор.” И какие зоны, с каким налогообложением относить к оффшорным – непонятно нигде и никому, поэтому в законе это... такую поțiune использовать, я думаю, не имеет никакого смысла. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Într-adevăr, acest amendament care sună în felul următor: „companiile înregistrate în zonele off-shore nu pot fi proprietari/prorietari beneficiari ai entităților de radiodifuziune privată”, care este...

În comisie s-a votat în felul următor: comisia noastră are 10 membri, 5 deputați au votat „pentru” susținerea acestui amendament, 5 au votat „împotriva”.

Vreau să aduc un argument în plus în fața colegilor mei deputați despre faptul că domeniul audiovizualului este unul extrem de important cu impact social și este comparabil pentru securizarea lui cu sistemul bancar.

Vă aduc la cunoștință că, în decembrie 2012, Curtea Constituțională a examinat o sesizare referitor la deciziile Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind sancționarea radiodifuzorilor. Și proiectul de lege care a fost votat de către Parlament prevedea că deciziile de sancționare a radiodifuzorilor intră în vigoare de la data când ele sînt făcute publice.

Iată care este opinia separată a judecătorului Curții Constituționale Victor Pușcaș: „Domeniul audiovizualului are un impact social la fel de mare ca cel bancar, de aceea valoarea unei licențe în acest domeniu nu poate fi diminuată la valoarea unei licențe în domeniul imobiliar, de exemplu, așa cum toți deputații sau majoritatea înțeleg că audiovizualul este, în primul rînd, un business. Nu. Nu este, în primul rînd, un business, este o responsabilitate socială.

În condițiile în care procedura de retragere a licenței în domeniul audiovizualului nu este atît de rigidă ca în domeniul bancar, consider că restrîngerea aplicată de legislator prin prevederile contestate este proporțională”.

Și vreau să vă mai aduc la cunoștință că sistemul bancar din Republica Moldova, prin legislație, este protejat prin aceeași interdicție pe care o propun să o acceptăm pentru domeniul audiovizualului. Nu este o invenție, este extrem de important.

Și cazul Georgiei confirmă faptul că o asemenea prevedere în legislație a lucrat foarte bine pentru protejarea și transparența proprietății în domeniul audiovizualului, pentru că este important să cunoaștem nu doar numele proprietarului, dar și sursa de bani care alimentează o televiziune sau alta.

Așa că, mă adresez colegilor mei din diferite... din toate fracțiunile Parlamentului Republicii Moldova să sprijine amendamentul propus de mine.

Vă mulțumesc.

Și eu cred că, de fapt, acest amendament este esența proiectului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Vă mulțumim frumos, doamnă Corina Fusu.

Aș vrea să readuc aminte plenului că sîntem în procedura de vot în lectura a doua, se discută raportul comisiei. Și amendamentele care, eventual, nu își au... nu au acumulat un număr necesar de voturi se vor supune, bineînțeles, votului plenului.

Domnul Reidman,

La același subiect.

După aceea – domnul Lupu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu am ce răspunde...

Domnul Oleg Reidman:

Да. Мерси.

Понятна озабоченность в отношении владельцев радиотелевизионных центров, но давайте будем делать правильно. Не нужно говорить и не нужно использовать поџиуні, которые не имеют под собой юридического значения. Мы можем сказать, что не допускается участие или учреждение радиотелевизионных центров из стран или из зон, где допускается анонимное владение, нераскрытие информации о владельцах и т.д., но „оффшор” здесь не причем. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Lupu,

Vă rog frumos.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Eu voiam să mă refer la subiectul care a fost propus de către domnul Lucinschi cu posturile TV și paginile web. Înainte ca să votăm, eu aș vrea să înțeleg foarte bine ce vom vota, fiindcă sintagma propusă „după caz”... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu este bună.

Domnul Andrian Candu:

Subiectul a fost epuizat prin introducerea...

Domnul Marian Lupu:

Mersi, fiindcă eu mă gândeam că...

Domnul Andrian Candu:

...sintagmei că legea intră în vigoare ...

Domnul Marian Lupu:

Corect, după...

Domnul Andrian Candu:

... în 6 luni, în termen de 6 luni de la data publicării.

Domnul Filat.

Domnul Vladimir Filat:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Probabil, pentru a reveni la scopul acestei inițiative legislative, pentru că noi foarte des deviem de la scopul inițiativei și discutăm în jurul scopului și foarte des chiar și în afara urmăririi în realizarea acestui scop.

O dată vreau să mulțumesc colegilor care au inițiat modificarea acestei... modificarea legislației prin a oferi transparență ce vizează... care vizează proprietarii.

Scopul acestei inițiative legislative nu este de a îngreuna accesul pe piața media din Republica Moldova, din contra, noi avem nevoie de investiții, scopul este de a oferi transparență în rezultatul căreia să se cunoască beneficiarul final.

Noi aici trebuie să discutăm și acest obiectiv să îl urmărim prin reglementare, dar nu prin noțiuni și prin... prin, eu nu știu, prin restricții care s-ar vrea, într-un fel sau altul, să fie impuse.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Sororean.

Domnul Victor Sorocean:

Vă mulțumesc.

Alineatul (7) „radiodifuzorii privați sînt obligați să publice anual pînă la 1 mai...” și mai departe după text. Eu vreau să precizez pentru mine: „radiodifuzorii” întră și „audiodifuzorii” sau nu?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Obligatoriu. Toți.

Domnul Victor Sorocean:

Să nu se primească așa că va prezenta raport numai un „Hit FM” și cu aceasta s-a terminat.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Și radio, și TV. Toți.

Domnul Victor Sorocean:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Și presa electronică scrisă, la fel.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu apreciez eforturile pe care le fac toți colegii, sper că sînt sinceri în transparentizarea proprietarilor companiilor TV. Anume aceasta este esența acestui proiect de lege și anume acesta este esența... sau pilonul acestui proiect de lege este amendamentul doamnei Fusu.

În situația în care legea conține doar „vorbăraie” și nu va fi interzisă, similar cu sistemul bancar, ca în Republica Moldova să fie interzisă direct sau prin persoane interpuse ca proprietarii să fie off-shore, așa cum este mai mult de jumătate...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Valeriu Munteanu...

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu argumentez...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Valeriu Munteanu,

Nu sînteți autorul amendamentului. Noi am auzit deja argumentele doamnei Fusu. Ați auzit și contraargumentele din partea celorlalte fracțiuni.

Din partea mea personală și ca și Președinte al Parlamentului, vă sugerez să deschideți manualele OECD și să vedeți cum se definesc zonele off-shore și cele 3 liste care sînt, și atunci o să vă fie mult mai simplu să formulați propuneri și amendamente acceptate de plen.

Pînă atunci, luînd în considerare că nu au fost alte propuneri, vă propun votului, în primul rînd, amendamentul din partea doamnei Fusu....

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu am plecat.

Domnul Andrian Candu:

...nu, stați... și, ulterior, legea. (*Rumoare în sală.*)

Nu puteți să reformulați așa pur și simplu „zona off-shore”, să puneți plenul într-o situație în care noi să... „Zona off-shore” se formulează prin trei liste OECD, le aduceți pe toate trei liste? Întrebare.

Vă rog frumos. Cine este pentru amendamentul formulat de doamna Corina Fusu, rog să votați.

Vă rog frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

Vă rog frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 24.

Sectorul nr. 2 – 2.

Sectorul nr. 3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

38 de voturi. Amendamentul nu a fost acceptat.

Și se supune votului legea în întregime și, mai bine zis, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260 din 27 iulie 2006, nr. 240 ca și proiect.

Cine este pentru, vă rog frumos, să votați.

Numărătorii, se dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Sectorul nr. 2 – 40.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 79 de voturi proiectul de Lege nr. 240 din 12 iunie 2013 pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se propune pentru dezbateri și examinare proiectul de Hotărîre privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului, nr. 3 de pe ordinea de zi, nr. 49 ca și înregistrare.

Doamna Apolschii este invitată să prezinte proiectul de hotărîre.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Prezidiu,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului. Proiectul de hotărîre a fost perfectat conform deciziilor fracțiunilor parlamentare care sînt anexate la prezentul raport. Astfel, în temeiul articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, membrii supleanți ai comisiilor permanente se aleg de Parlament cu votul majorității deputaților aleși.

Drept urmare, cu votul unanim al membrilor prezenți, comisia a decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului.

Eu, cu permisiunea dumneavoastră, n-am să dau citire întregii hotărîri, pentru că ea este destul de mare. Ea este anexată la raport și cu aceasta vreau să închei prezentarea.

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dacă sînt întrebări? Sînt chestiuni tehnice mai mult, dar oricum, dacă sînt întrebări în adresa...

Domnul Agache?

Domnul Angel Agache:

Mulțumesc, domnule președinte.

Eu doar pentru a o propune pe doamna Liliana Palihovici în lista de supleanți în Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și, la fel, în Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă mulțumim.

Pentru stenogramă au fost făcute înregistrările.

Vă mulțumim frumos, doamna Apolschii.

Vă rugăm frumos să luați loc.

Și vă propun atunci să adoptăm acest proiect de hotărîre. Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea.

Următorul proiect de lege este cel cu nr. 40, nr. 4 de pe ordinea de zi, proiectul de Hotărîre cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Chișinău.

Prezintă acest proiect domnul Vlad Filat.

Vă rog frumos la tribuna principală.

Domnul Vladimir Filat:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,
Stimați colegi,
Dacă îmi permiteți, să fac o prezentare pentru ambele proiecte de hotărâre.

Domnul Andrian Candu:

Da, nr. 40 și nr. 41. Următorul municipiul Bălți.
Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Filat:

Propunerile legislative cu privire la constituirea grupurilor de lucru pentru elaborarea proiectului de lege privind statutul municipiului Chișinău și a proiectului de Lege privind statutul municipiului Bălți sînt elaborate și înaintate în temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulament alineatele (5) și (6) și a Legii... și al articolului 15 al Legii nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, acte care stabilesc dreptul de inițiativă legislativă a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, precum și modalitatea de înaintare a propunerilor legislative.

Avînd în vedere necesitatea actualizării cadrului legal care reglementează activitatea administrației publice a capitalei, pe de o parte, și necesitatea instituirii unui asemenea statut pentru municipiul Bălți, pe de altă parte, se propune constituirea a două grupuri de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Chișinău și, separat, a proiectului de Lege privind statutul municipiului Bălți.

Statutul în vigoare al municipiului Chișinău a fost adoptat prin Legea a nr. 431 încă în anul 1995, în scopul stabilirii regulilor de organizare și funcționare a autorităților administrației publice din municipiu la acea perioadă. Constatăm că acesta nu mai corespunde realităților atît în plan social-economic, cît și în plan administrativ.

Astfel, în vederea remedierii problemelor vizate și, ținînd cont de importanța majoră a capitalei Republicii Moldova în dezvoltarea țării în ansamblu, este înaintată prezenta propunere legislativă. Membrii grupului de lucru, în termen de 60 de zile de la adoptarea hotărîrii, vor elabora și înregistra în Parlament proiectul de Lege privind statutul municipiului Chișinău.

Acesta urmînd să definească: principiile de organizare și funcționare a municipiului Chișinău și a unităților administrativ-teritoriale din componența acestuia; competențele Consiliului municipal; atribuțiile primarului general și ale viceprimarilor municipiului; atribuțiile Secretariatului Consiliului municipal; atribuțiile pretorilor, a vicepretorilor. Dacă se va conveni la capitolul „Instituirea primăriilor de sector”, înseamnă că și acest lucru urmează a avea reglementare complexă. Modalitatea de formare a patrimoniului municipiului și de gestionare a acestuia și alte elemente care pot avea importanță pentru buna funcționare a autorității administrativ-teritoriale.

Totodată, menționăm că la data de 26 octombrie 2012 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 229 privind modificarea și completarea unor acte legislative. Legea privind...

Domnul Andrian Candu:

Domnul Ganaciuc,

Vă rugăm frumos să...

Domnul Filat,

Vă rugăm frumos, să continuați.

Domnul Vladimir Filat:

Legea privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova articolul 4, prin care municipiul Bălți a fost trecut în categoria autorităților administrativ-teritoriale de nivelul II. Astfel, a fost recunoscut rolul acestuia în viața economică, social-culturală, științifică, politică și administrativă pentru Republica Moldova, în mod special pentru partea de nord a țării și înlăturată eroarea prin care municipiul Bălți era egalat cu autoritățile publice ale satelor, comunelor și orașelor.

Până la moment, Guvernul nu a elaborat proiectul Legii privind statutul municipiului Bălți, conform prevederilor incluse în dispozițiile finale și tranzitorii ale acestei legi. Astfel, se propune ca grupul de lucru format din deputați, reprezentanți ai tuturor formațiunilor politice care au acces în Parlament să elaboreze proiectul de Lege privind statutul municipiului Bălți. În același termen membrii grupului de lucru, se are în vedere 60 de zile, vor elabora și înregistra în Parlament proiectul de Lege privind statutul municipiului Bălți. Acesta urmînd să definească, la fel ca și în cazul municipiului Chișinău, modul în care urmează să-și desfășoare activitatea această unitate administrativ-teritorială.

Elaborarea proiectelor de lege nu va necesita surse financiare suplimentare, avînd în vedere că grupurile de lucru vor antrena, în scopul îndeplinirii sarcinilor sale, specialiști din cadrul Secretariatului Parlamentului, dar și toți cei care vor avea dorință să participe contribuind astfel în elaborarea acestor proiecte de legi.

Înainte de a încheia, stimate domnule Președinte al Parlamentului, stimați colegi deputați,

Avînd în vedere prevederile legale care sînt stipulate în Regulament, probabil, ar trebui de făcut o mică precizare în aceste hotărîri de Parlament prin care să stabilim că în grupurile de lucru urmează ca membrii să elaboreze Regulamentul de activitate și modul în care va fi organizată activitatea acestor grupuri de lucru.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Și dacă sînt întrebări, sînt gata să răspund.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Vă rog frumos, dacă sînt întrebări în adresa autorului?

Domnul Valeriu Munteanu,
Poftiți.

Domnul Valeriu Munteanu:

Desigur această inițiativă este o încercare de a spăla obrazul, or, în ultimii 5 ani de zile, nu a fost niciodată în istoria Republicii Moldova și nicăieri în Europa n-o să găsim o atitudine de acest gen, legată de capitală. Or, capitala a fost întotdeauna nedreptățită, doar pentru că primarul a fost altcineva.

Dar chestia aceasta noi o s-o clarificăm în fața alegătorilor.

Acum, legat de aceste două proiecte. Desigur că există și opțiunea ca să fie constituite grupuri de lucru, dar noi le considerăm inferioare unor comisii speciale.

Și o să vă dau un simplu exemplu, de ce trebuie să fie constituite comisii speciale, conform articolului 32, și nu grupuri de lucru. În momentul în care noi astăzi prin vot constituim grup de lucru, acesta va fi unul definit doar din deputați și nu vom putea după aceea să atragem în cadrul activității acestor grupuri de lucru alți specialiști. În momentul... pentru că dacă vrem să-i atragem, trebuie prin această hotărâre de Parlament.

În momentul în care creăm comisii speciale, comisia specială poate, la rîndul ei, să atragă specialiști din diferite domenii, să facă audieri publice, să desfășoare alte activități, specialiști cu titlu permanent sau opțional, care să ajute la scrierea acestor proiecte de legi, cu siguranță, va fi nevoie.

De aceea, propunerea noastră este ca aceste proiecte să fie rescrise sub forma unor comisii speciale și să ridicăm puterea de decizie a acestor comisii, astfel încât și produsul să fie unul pe măsura așteptărilor și capitalei, dar și a municipiului Bălți.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

Domnule Președinte,

Dacă îmi permiteți.

Eu doar pentru precizare. Primarul municipiului Chișinău este în această calitate nu de 5 ani, dar de 8 ani. Odată.

Și doi. În această perioadă de 5 ani de zile reprezentanții partidului pe care îl reprezintă domnul Primar general în această calitate, au fost atât la Guvern, cât și în Parlament.

Pe mine ce mă miră, că noi, vedeți, cu luptele acestea seculare cred că trebuie să avem și o lecție învățată, că foarte des trebuie de muncit, dar nu de luptat și atunci poți să obții și un rezultat.

Deci rugămintea mea mare este, stimați colegi, ca să nu polemizăm asupra formei. Pentru mine, sincer, este important ca să obținem rezultatul care are ca și scop aceste inițiative legislative.

Grupul de lucru, odată fiind constituit de către Parlament, are toată posibilitatea și libertatea să atragă în activitatea sa și experți, și pe toți cei care pot contribui la elaborarea acestui proiect de lege.

Mai mult ca atît, aş vrea să atrag atenţia că un proiect de lege elaborat de către o comisie specială sau de către un grup de lucru nu este deja normă legală. Urmează ca acest proiect de lege să fie dezbătut în Parlament, să cunoască toată procedura legislativă pînă în momentul în care va avea puterea juridică.

Important este să pornim.

Şi rugămintea mea mare este, dacă vrem să facem regulă în acest domeniu, haideţi să ne delegăm reprezentanţii grupurilor parlamentare în aceste grupuri de lucru şi să începem să muncim.

Domnul Andrian Candu:

Valeriu Munteanu,

Precizare sau a doua întrebare?

Domnul Valeriu Munteanu:

Precizarea este... şi eu am citit. Dacă este nevoie, citesc suficiente prevederi ale Regulamentului Parlamentului, comisia... grupul de lucru nu poate atrage specialişti şi alţi... decît alţi specialişti sau alţi membri decît acei 5, 9 sau 11, cîţi membri o să hotărască Parlamentul.

Comisia specială poate face acest lucru şi dacă este nevoie vă citesc acele prevederi din Regulamentul Parlamentului. Anume atragerea specialiştilor, anume crearea unei platforme de discuţii foarte largi, în acest sens, va permite ca să venim în Parlament cu un produs mult mai bun pe care, cu siguranţă, o să-l îmbunătăţim şi în Parlament.

Aceasta era solicitarea, ca să creăm o platformă suficientă pentru ca acest proces să fie unul de calitate.

Mulţumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulţumim.

Domnul Sorocean.

Domnul Victor Sorocean:

Mulţumesc.

Totuşi, domnule Filat...

Da, este binevenită iniţiativa, nu-i nici o problemă. Eu insist totuşi la... aţi menţionat Legea nr.229 din 2012, care-i soarta sau care va fi rolul Guvernului?

Că totuşi a fost porunca dată Guvernului. Nu s-a făcut nimic. Şi acum, dacă noi îndeplinim sarcina Guvernului, ca grup de lucru, aceasta cam nu este normal, după mine.

Domnul Vladimir Filat:

Mulţumesc, domnule deputat.

Nu sînt aici pentru a da calificative. Doar că eu cred că deputaţii din Parlamentul Republicii Moldova au statutul necesar şi dreptul la iniţiativă legislativă şi trebuie să folosim acest statut, şi să venim, să contribuim.

Și să oferim acest statut al municipiului Bălți despre care am vorbit, într-adevăr, mult prea mult. Haideți și să facem lucrul acesta.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Precizare sau a doua întrebare? Nu.

Domnul Diacov,

Vă rog frumos.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Noi avem așa o vorbă: că tare-i bine să fii deputat de rînd, atunci el vorbește „ce-i trăsnește prin cap”. Și eu cred că la noi unii colegi fac abuz de chestia asta.

Grupul de lucru poate să invite orice specialist care consideră necesar, reprezentanții diferitor societăți civile și necivile, ca să participe la elaborarea unui sau altui proiect de lege. Să vină cu sugestii, să participe, să organizeze mese rotunde ș. a. m. d.

De aceea, domnule Președinte, dacă se poate să trecem la comisie și să mergem mai departe.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Există doar o singură întrebare, eventual, din partea domnului Bolea și precizări, și domnul Lupu.

Da. Domnul Bolea,

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Da, domnule Președinte.

Într-adevăr, la Comisia juridică, numiri și imunități s-a discutat pe larg acest proiect de hotărîre. Au fost idei ca, într-adevăr, acest grup de lucru să nu fie la nivel de grup, dar să ridicăm statutul, mă rog, persoanelor care o să lucreze la proiectul respectiv de lege și să facem o comisie specială, în baza articolului 33 din Regulament.

Dumneavoastră, domnule Filat, ați vorbit despre aceea că trebuie să ajungem, mă rog, în final la elaborarea legii. Să nu se primească ca și referitor la proiectul nr.24, cînd ați modificat Legea privind administrația publică locală din 2015 în 2019, noi de 10 ani vorbim despre una și aceeași și în final nu adoptăm nici o decizie. Să nu se primească că acest grup de lucru va lucra și în final nu vom vedea roadele acestui grup de lucru.

De aceea, noi reiterăm iarăși, sîntem pe aceeași poziție că ar trebui totuși să fie creată o comisie specială, iar pentru aceasta proiectul respectiv trebuie să fie retras, perfectat conform rigorilor Regulamentului, să fie semnat nu de 4, dar de 6 membri și să-i dăm statut de comisie specială, pentru a avea posibilitatea,

într-adevăr, să antrenăm și alți specialiști, deoarece grupul, dacă va fi creat, nu va putea face această chestie, deoarece nu este prevăzut de Regulament.

Comisia specială poate antrena specialiști din diferite domenii și lucra efectiv.

Domnul Andrian Candu:

Dați-mi voie, domnule Filat, ca să dăm citire doar o mică... unui extras din Regulamentul Parlamentului, pentru ca să înțeleagă colegii ce înseamnă grup de lucru la elaborarea unor acte legislative.

Și vă rog frumos să atrageți atenție la articolul 47 alineatul (5) unde se vorbește despre subiectele care pot fi obiect al unor inițiative legislative.

Domnul Vladimir Filat:

Propuneri.

Domnul Andrian Candu:

Și că asupra acceptării propunerii legislative Parlamentul adoptă o hotărâre prin care stabilește termenul de elaborare a proiectului de lege, formează un grup pentru elaborarea proiectului propus sau dispune altor organe elaborarea proiectului în cauză. Stabilește modul de asigurare a activității acestui grup.

Vorbim despre grup care este un alt articol, ceea ce ține de dispozițiile comisiilor speciale.

De aceea, așa cum a propus și domnul Filat, haideți să depășim subiectele de formă și să vorbim despre substanță.

Domnule Lupu,
Poftiți.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Probabil nu va fi atât o întrebare, cât o solicitare respectuoasă către autorii proiectului nr.41.

Întîi de toate, vreau să anunț că Frațiunea Partidului Democrat va susține aprobarea acestor două proiecte, fiindcă temele sînt relevante și foarte importante.

Capitala este un lucru absolut evident, este pe scara Moldovei un megapolis. Trebuie să existe o lege separată.

Cu referință la proiectul nr.41, rugămintea o să fie, stimate domnule autor, ca grupul de lucru să fie suficient de flexibil, fiindcă ar putea să se întîmple ca acest proiect de Lege privind municipiul Bălți să fie foarte important și pentru alte municipii.

Noi avem astăzi încă un municipiu în sud – Comrat. Eu am înțeles, am verificat cu doamna președinte că nu are nici o reglementare pe plan național.

Și în cazul dat mai avem și adoptat în primă lectură un proiect de lege care propune să acordăm statutul de municipiu încă la 3 sau 4 orașe. S-ar putea să adoptăm acest proiect de lege să mai avem încă două sau trei municipii și atunci ori

pentru fiecare municipiu o să mergem cu o lege separată, ori că apare o lege cadru privind statutul municipiilor.

Aceasta a fost rugămintea pentru nr.41, dacă o să ajungem într-o asemenea situație, să apară un proiect de lege care să reglementeze în general municipiile în toată țara, cu excepția Chișinăului.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc, domnule președinte Marian Lupu.

Doar ca și precizare. Ceea ce ține de municipiul Comrat, el nu trebuie să fie văzut separat decât ca un tot întreg ce ține de Autonomia Găgăuză, care reprezintă unitatea administrativ-teritorială reglementată de legislație ca fiind de nivelul doi.

Ceea ce ține de Bălți. Rugămintea mea mare care este: să avem această abordare pe care am propus-o. Noi avem un angajament față de acei care locuiesc în municipiul Bălți nu doar la nivel de angajament verbal, este și angajament legal prin care să oferim acest statut municipiului Bălți.

Dacă există idei sau intenții de a avea reglementări în alte cazuri, eu cred că se poate de venit cu o inițiativă separată și de a o promova. Acesta este punctul meu de vedere.

Acum, dacă îmi permiteți, doar câteva cuvinte către colegul nostru domnul deputat... Nu contează complexitatea unui proiect de lege. Această lege poate să aibă la bază și un singur autor.

Propunerea noastră de aici vine, că ne dorim să avem o abordare consolidată a tuturor partidelor reprezentate în Parlament, în caz contrar, nu era nici o problemă, noi împreună cu experții să elaborăm un proiect de lege și vizavi de statutul municipiului Chișinău, și vizavi de statutul municipiului Bălți.

Însă, din punctul nostru de vedere, apropo, vizavi de municipiul Bălți noi avem, practic, formalizată... formalizat proiectul de lege, însă am considerat că nu este corect și am venit cu această propunere ca să participăm cu toții. Și așa este corect.

Vizavi de rezultat, părerea mea personală, avînd suficientă experiență în acest sens, nu contează că este comisie specială, că este grup de lucru ș.a.m.d. Rezultatul în activitate depinde de modul în care se va munci în acest grup de lucru sau în comisia specială.

Rugămintea mea mare este ca în aceste grupuri de lucru să fie delegați din partea fracțiunilor colegi care să aibă și determinarea, dar și priceperea necesară și să muncim, și să oferim rezultat.

Eu mă gîndesc că noi avem această capacitate aici, în Parlament, ca să ne atingem scopul.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Întrebări către autor?

Domnul Reidman.

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

У меня нет вопросов к автору, у меня есть предложение: прекратить дискуссию по этому поводу. Пока мы дискутируем относительно формы, комиссиях, grup de lucru, пока мы дискутируем об объеме и т.д. – дело будет стоять.

Давайте голосовать создание этих групп. Начинаем работать, не хватит полномочий – будет комиссия specială, не хватит – выйдем за рамки этих двух муниципиев, предложим другие варианты и для других муниципальных образований, но будем двигаться вперед. Это бесплодные дискуссии сегодня. Останавливаем дебаты и голосуем!

Domnul Andrian Candu:

Deci propuneți aplicarea articolului 108 „Încheierea dezbaterilor”.

Cine este pentru această propunere, vă rog frumos să votați.

Sînt încheiate dezbaterile.

În continuare se invită doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități pentru a prezenta raportul comisiei, la fel, pe ambele proiecte, înțeleg.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Hotărîre nr.40 din 26 februarie 2015, inițiativă legislativă a unui grup de deputați în Parlament, prin care se propune constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Chișinău.

Comisia a constatat că, în temeiul articolului 47 alineatele (5) și (6) din Regulamentul Parlamentului și articolului 15 din Legea nr.780 privind actele legislative, în cazul propunerilor legislative prin care se exprimă intenția de a se iniția elaborarea unui sau mai multor acte legislative, Parlamentul adoptă o hotărîre prin care stabilește termenul de elaborare a proiectului de act legislativ și formează un grup de lucru pentru elaborarea proiectului propus ori dispune... sau dispune altor organe elaborarea proiectului în cauză.

Drept urmare, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități cu vot unanim, au decis să propună plenului Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr.40 din 26 februarie 2015 cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Chișinău.

Și, cu permisiunea dumneavoastră, am să dau citire proiectului de Hotărîre cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Chișinău.

În temeiul articolului 47 alineatele (5), (6) din Regulamentul Parlamentului și articolului 15 al Legii nr.780 privind actele legislative, Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. – Se constituie grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Chișinău, în următoarea componență: numeric este propusă componența din 9 persoane, care urmează să fie înaintate de către fracțiunile parlamentare.

Articolul 2. – Grupul de lucru, în termen de 60 de zile, va elabora proiectul de Lege privind statutul municipiului Chișinău și îl va prezenta Parlamentului spre adoptare.

Articolul 3. – În scopul îndeplinirii sarcinilor sale, grupul de lucru poate antrena specialiști din cadrul Secretariatului Parlamentului, reprezentanți ai autorităților administrației publice locale și centrale, experți independenți, precum și organizații neguvernamentale de specialitate, în conformitate cu Hotărârea Parlamentului din 29 decembrie 2005 pentru aprobarea Concepției privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă. Participarea specialiștilor va fi pe baze obștești și va avea forță juridică consultativă.

Articolul 4. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și eu vă mulțumesc.

Întrebări adresate președintelui comisiei, doar cu referire la raportul comisiei.

Vă rog frumos.

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu am două întrebări, doamnă președinte.

Vreau să vă spun că pe lângă municipiile Chișinău, Bălți și Comrat noi mai avem două municipii, Tiraspol și Tighina, care, momentan, se află sub ocupație rusească. Iar Tiraspolul este un oraș mai mare decât Bălți, dacă îl luăm ca și importanță socio-economică.

Și în momentul în care noi o să avem un statut special al municipiului Bălți separat de alte municipii și o să neglijăm Tiraspolul și Tighina, oamenii de acolo vor considera că noi îi neglijăm și noi încercăm să îi scoatem pe ei din vizorul nostru.

De aceea solicitarea noastră este ca, atunci când încadrăm conceptual aceste legi privind municipiile, să avem în vedere că noi în continuare... sau avem în continuare două orașe aflate sub ocupație rusească, Tiraspol și Tighina, care tot trebuie reglementate sub aspect legal.

Și acum întrebarea pentru dumneavoastră. Am discutat acest lucru și la comisie și dumneavoastră ați fost de acord cu noi, numai că v-ați conformat majorității PLDM, PD, PCRM că anume comisia specială este forma necesară,

pentru ca să putem asigura un produs calitativ în această comisie. Și vreau să ne spuneți: care este poziția dumneavoastră?

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am expus poziția comisiei pe care o reprezint.

Dar vreau să vă spun că am discutat, cu adevărat, dacă să dăm o... un statut mai înalt sub formă de comisie de specialitate, dar pînă la urmă am convenit, analizînd normele din articolul 47 al Regulamentului, cît și din Legea cu privire la actele legislative, am ajuns la concluzia că acest proiect de hotărîre nu contravine Regulamentului.

Și autorul, pînă la urmă, a insistat.

Cu adevărat, dacă reveneam la poziția sau la propunerea dumneavoastră de a crea o comisie specială, urma să dureze în timp, dar înțeleg că lucrurile sînt de așa natură că trebuie de purces la lucru. Mai puțin, cum s-a spus, contează forma în acest sens.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Bine. Cu Tiraspolul și cu Tighina eu cred că nu îi adresată... depășim cumva cadrul acestui proiect de hotărîre.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

La domnul Juravschi.

Domnul Juravschi care este domnul Deliu. Astăzi. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Juravschi care sînteți domnul Deliu,

Aveți pornit la domnul Deliu. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Raisa Apolschii:

Acuși o să se pornească la Juravschi și

Domnul Tudor Deliu:

Cer scuze.

Pe mine mă minunează insistența unor colegi care insistă, totuși, de a forma o comisie specială, referindu-se la articolul 33. Mi se creează impresia că ei au ajuns cu studierea și cu citirea Regulamentului doar pînă la articolul 33 și nu au ajuns la 47 unde... capitolul 2, unde se încadrează acest articol. Este procedura legislativă. Dar poate că este bine, deoarece, dacă treceau de 33, poate propuneau o comisie de anchetă care e în articolul 34.

Iar acum vizavi de propuneri. Domnul președinte Filat, cînd a prezentat acest proiect de lege, a venit cu o modificare. Eu aș vrea să concretizez această modificare, ca să fie în stenogramă.

În primul rînd, noi propunem după articolul 3 introducerea articolului 4 cu următorul conținut: „Grupul de lucru va elabora regulamentul de activitate și cu

majoritatea voturilor membrilor desemnați vor alege conducerea și vor aproba regulamentul”. Iar articolul 4 va deveni articolul 5.

Și, respectiv, vreau în numele fracțiunii Partidului Liberal Democrat din Moldova, să propunem candidaturi în grupurile de lucru.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Deliu,

Numai puțin. Se supune la votului inițial însăși aprobarea...

Domnul Tudor Deliu:

De acord. O să revin atunci.

Domnul Andrian Candu:

...textului și ulterior o să revenim la desemnarea membrilor.

Domnul Pistrinciuc,

Vă rog frumos.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Da, vă mulțumesc.

Eu vroiam să fac o mică remarcă și după aceea o întrebare de clarificare către doamna președinte. În primul rând, toate discuțiile despre statutul comisiei ele par, pur și simplu, bizare. Și colegii de o parte și de alta, socialiști, liberali vorbesc despre statutul comisiei. Liberali, socialiști sau cum... Deci noi vorbim despre statutul unei comisii. Deja sînt, deci de fapt este un club al interpretării Regulamentului Parlamentului. Noi avem deja grupuri de inițiativă. Au fost proiecte de asistență din partea organizațiilor internaționale, cu recomandări făcute la aceste statute ale municipiilor, bani cheltuiți. Există opinia și a primăriei inclusiv. Există primăria... grupurilor de inițiativă, ONG-urilor. Și noi ne gândim la statutul comisiei, că este mai mare statutul sau grupul de lucru.

Deci, în mod evident, la noi și comisiile parlamentare permanente sînt deschise și este invitat oricine. Deja degrabă o să vrem și... cineva o să vrea și medalii pentru că a făcut comisie mai mare sau mai mică. Vă rog foarte mult, gândiți-vă, în primul rând, la faptul că deja sînt foarte multe organizații și grupuri care au recomandări: asociațiile de primari, specialiștii din domeniu. De aceea încă o dată, doamnă președinte, are dreptul grupul de lucru să invite experți, să facă audieri publice? Are dreptul să-și facă un Regulament propriu, prin care să invite sau nu? Din punct de vedere juridic.

Mersi.

Doamna Raisa Apolschii:

Sigur că are și aceasta ține de modul de organizare a activității grupului de lucru. Se vor clarifica acolo pe interior, dacă va fi necesar. Posibil că poate să nu fie necesar. La urma urmei nu interzice Regulamentul Parlamentului. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Articolul 47 alineatul (5) prevede modul de stabilire... Parlamentul și grupul de lucru stabilește modul de activitate. Modul de activitate și presupune totodată atragerea experților.

Și domnul Pistrinciuc,

Dacă aveți o propunere, o inițiativă de formare a unui club de dezbateri asupra Regulamentului, vă rog frumos, bineînțeles, s-o faceți.

Doamna Bodnarenco,

Vă rog frumos.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mersi, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Noi astăzi reieșim din modul de organizare administrativ-teritorială absolut diferit dacă vorbim de municipiul Chișinău, dacă vorbim de municipiul Bălți și dacă vorbim despre alte municipii viitoare... viitoarele municipii conform cărora a fost aprobată legea în primă lectură.

Totuși, haideți, să nu tărăgănăm timpul, haideți, să creăm grupul de lucru. Într-adevăr, legislația nu interzice invitarea specialiștilor, experților ș.a.m.d. Și participarea largă a societății și consilierilor, și fel de fel de experți în dezbateri. Haideți, să discutăm situațiile existente. Și nu uitați că, la urma urmei, după grupul de lucru este și comisia permanentă a Parlamentului, există și plenul Parlamentului, unde împreună noi cu dumneavoastră primim o decizie: comasăm toate municipiile într-o lege cadru, ori aprobăm legea specială pentru municipiul Bălți și pentru alte municipii.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nu vă supărați, stimată... drag plen. Dar, probabil, o să facem un demers către societatea civilă, care are capacitatea să calculeze și să analizeze cât costă o oră a Parlamentului în plen, care dezbate nu altceva decât denumirea unui grup de lucru sau a unei comisii și cât a costat aceasta țării.

Domnul Dodon,

Aveți întrebare către comisie? Sau mai cheltuim banii statutului?

Domnul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Da, eu vă mulțumesc.

Stimați colegi,

De fapt, propunerea noastră a fost doar de îmbunătățire. Noi susținem crearea grupului de lucru, comisiei. Haideți mai repede. Avem o oră deja și să vă spun de ce. Pentru că noi nu avem alte proiecte în ordinea de zi. Unde-i politica fiscală, unde-i bugetul ș.a.m.d.? Ne ocupăm de un grup de lucru de o oră de vreme.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc, domnule Dodon.

Domnul Igor Dodon:

La vot și mergem înainte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, doamna Apolschii.

Se propune... că sîntem la dezbateră proiectului nr. 40, ceea ce ține de statutul municipiului Chișinău. Se propune la vot inițial amendamentul propus de autor, prin a intercala un alt text al articolului 4. Și articolul 4 să devină articolul 5.

Vă rog frumos, să dați citire articolului 4, domnul Deliu, care este domnul Deliu ca și microfon, și ca și.

Doamna Liliana Palihovici:

Proiect de hotărîre.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos.

Domnul Tudor Deliu:

Articolul 4. „Grupul de lucru va elabora regulamentul de activitate și cu majoritatea de voturi a membrilor desemnați vor alege conducerea și vor aproba regulamentul.” Respectiv articolul 4 va deveni articolul 5.

Domnul Andrian Candu:

Acest amendament este propus votului.

Cine este pentru, vă rog frumos, să votați.

O majoritate a plenului.

Se propune votului textul proiectului Hotărîrii cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Chișinău, așa cum a fost el înregistrat și cu amendamentul parvenit, nr. 40 din 26 februarie 2015, în componența numerică prevăzută la articolul 1 din 9 persoane, vă rog frumos, să votați.

Cine este pentru?

Vă mulțumesc frumos.

Și acum pentru a desemna componența nominală deja a acestui grup de lucru, vă rog frumos, expunerea fracțiunilor.

Domnul Dodon – Frațiunea Partidului Socialiștilor.

Domnul Igor Dodon:

Pentru grupul de lucru pentru statutul municipiului Chișinău – Batrîncea Vlad, Bolea Vasile.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, vă mulțumim frumos.

Pe celălalt încă nu l-am votat.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Lupu – Frațiunea Partidului Democrat.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Frațiunea Partidului Democrat înaintează în componența acestui grup următoarele două persoane, doi din colegii noștri, pe doamna Valentina Buliga și doamna Efrosinia Grețu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor – Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Frațiunea Partidului Comuniștilor înaintează două candidaturi – domnul Golovin Boris și domnul Bannicov Alexandru pentru municipiul Chișinău.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Frațiunea Partidului Liberal Democrat – domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Frațiunea Partidului Liberal Democrat înaintează în acest grup de lucru candidatura domnului Vlad Filat și Iurie Țap.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Și, în final, candidatura din partea Frațiunii Partidului Liberal...

Domnul Valeriu Munteanu:

Frațiunea Partidului Liberal îl înaintează în această funcție pe domnul Casian Ion.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Aceasta este componența nominală a grupului de lucru. Vă rog frumos, s-o supunem votului.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați. Majoritatea.

Următorul subiect este cel cu nr. 41 din 26 februarie 2015, ce se referă la formarea grupului privind statutul municipiului Bălți. Și aici, la fel, același amendament.

Domnul Deliu,
Vă rog frumos să-l dați citire pentru stenogramă.

Domnul Tudor Deliu:

Da, mulțumesc.

Deci proiectul de Lege nr. 41 cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Bălți. Propunem următoarele. Deci articolul 4 cu următorul conținut:

„Grupul de lucru va elabora regulamentul de activitate și cu majoritatea de voturi a membrilor desemnați vor alege conducerea și vor aproba regulamentul.”
Respectiv articolul 4 din prezentul proiect va deveni articolul 5.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru acest amendament, vă rog frumos, să vă expuneți. Majoritatea. Este aprobat acest amendament.

În continuare se supune votului proiectul de Hotărâre cu privire la constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Bălți, nr. 41 din 26 februarie 2015, cu componența numerică de 9 persoane, prevăzută la articolul 1.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Este votat și acest proiect cu majoritatea.

Și în continuare – desemnarea din partea fracțiunilor a componenței nominale a acestui grup de lucru.

Domnul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor – Nesterovschi Alexandr, Sorocean Victor Vasilevici.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Din partea Frațiunii Partidului Democrat – domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Fracțiunea Partidului Democrat a decis ca și în acest grup de lucru să fie prezente aceleași două persoane ca și în cazul proiectului nr.40 – doamna Buliga și doamna Grețu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Ivanov – Frațiunea Partidului Comuniștilor.

Doamna Violeta Ivanov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor îi înaintează pe doamna Elena Bodnarenco și domnul Vasilii Panciuc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Și din partea Fracriunii Partidului Liberal Democrat.

Domnul Deliu – desemnarea.

Domnul Tudor Deliu:

În grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Bălți Fracriunea Partidului Liberal Democrat din Moldova înaintează următoarele candidaturi: Tudor Deliu, Aliona Goța.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Și, în final, ultima desemnare din partea Fracriunii Partidului Liberal.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru elaborarea coroborată a acestor proiecte de legi îl înaintăm, la fel, pe domnul Casian Ion.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Supun votului această componență nominală, cu candidaturile desemnate din partea fracțiunilor.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Cu o majoritate și componența nominală în grupul de lucru privind elaborarea proiectului de Lege privind statutul municipiului Bălți a fost votată.

În continuare, se supune spre examinare proiectul nr.6 de pe ordinea de zi, nr.46 ca înregistrare din 4 martie 2015, proiectul de Hotărîre pentru modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.20 pentru constituirea Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse privind stabilizarea cursului de schimb și în continuare după text.

Se invită autorul acestui proiect de hotărîre, domnul Răducan, care puteți, evident, să prezentați proiectul de la loc... de pe loc.

Domnul Marcel Răducan:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse pentru stabilizarea cursului de

schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și privind situația de la „Banca de Economii” S.A, BC „Banca Socială, S.A. și B.C. „Unibank” S.A. a fost constituită la 20 februarie 2015.

În cadrul activității sale, comisia a solicitat de la autoritățile competente informații și documente ce necesită timp pentru prezentare și examinare în cadrul comisiei.

Ținând cont de complexitatea materialelor ce urmează a fi examinate, este necesară o perioadă de timp suplimentară, în situația în care nu s-a reușit prezentarea tuturor informațiilor necesare și nu a fost finalizată procedura audierilor în comisie, elaborarea și prezentarea în Parlament a Raportului privind rezultatele anchetei în termen de 15 zile calendaristice nu este posibilă.

Prin urmare, solicităm Parlamentului adoptarea proiectului de hotărâre respectiv prin prelungirea termenului de prezentare a raportului pînă la 30 de zile.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dacă există întrebări în adresa autorului.

Vă rog frumos, domnul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Da. Eu vă mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

În principiu, noi am inițiat crearea acestei comisii de anchetă.

Vreau să vă informez că, în opinia noastră, fiind membri, și eu personal sînt membru al acestei comisii de anchetă, se creează impresia că se mimează activitatea furtunoasă.

Este straniu că în 15 zile nu s-a reușit ca să obținem informația solicitată.

Vreau să vă informez că Banca Națională a Moldovei nu prezintă informația pe care noi am solicitat-o, nu a prezentat și nu dorește să prezinte hotărârile secrete ale Consiliilor de administrare, apropo, aprobate în baza unor hotărâri secrete ale Guvernului.

În acest sens, chiar am solicitat să fie și unii... am acceptat propunerea unor colegi din Parlament referitor la invitarea foștilor Prim-miniștri să se expună.

De aceea, este straniu că se încearcă să se mai ia încă 15 zile. Se creează impresia că se dorește tergiversarea activității acestei comisii.

De aceea, ar fi fost logic ca astăzi să vină conducerea comisiei cu un raport în plenul Parlamentului, să ne informeze ce s-a reușit și nu, de ce nu s-a reușit, să punem întrebările respective toți deputații care au votat această comisie și au votat-o pentru ca să se clarifice în 15 zile, să spună de ce nu a fost prezentată informația și după aceea să luăm o decizie.

Cred că așa trebuie să procedăm, pentru că este un subiect care-i interesează absolut pe toți.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Răducan.

Domnul Marcel Răducan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Într-adevăr, se creează impresia că unii colegi doresc să mimeze și mimează această activitate. Și vă dau un exemplu. Materialele care le-am solicitat de la Procuratura Generală și de la organele competente deci au stat în safeul comisei 5 zile și nu s-a apropiat nici un membru al comisiei să facă cunoștință, să ia cunoștință cu aceste materiale.

Deci ceea ce zic, în afară de câțiva membri. Ceea ce zic eu se poate foarte ușor de verificat printr-acelel registru, fiindcă se lucrează cu materiale care au un caracter închis, unde fiecare deputat semnează. Primul.

Al doilea. Eu aș vrea să aduc aminte colegilor că acea informație, care astăzi colegii nu știu de ce spun că se tergiversează sau se ascunde, a fost prezentată exact cum am solicitat noi, către data de marți, ceea ce rămîne să se prezinte pentru data de astăzi ca toți colegii să poată să ia cunoștință cu această informație solicitată și votată, de altfel, și votată în plenul comisiei.

Plus la toate, mîine avem audieri cu conducerea Băncii Naționale a Moldovei și acele întrebări care... sau acel plus de întrebări care apar, vor avea dreptul și posibilitatea membrii comisiei să-l dea conducătorilor Băncii Naționale a Moldovei.

Plus la toate, iarăși nu înțeleg de ce colegul se exprimă că nu este nevoie de timp suplimentar. La ultima ședință toți membrii comisiei prezenți la ședință au votat unanim pentru ca în plenul Parlamentului de astăzi să cerem de la plen încă 10 zile lucrătoare, ceea ce ar veni 15 zile concomitent.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dacă aveți întrebare sau precizare, domnul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi,

Eu vreau să vă amintesc cînd am creat și în ce condiții s-a creat această comisie. În condițiile de o situație foarte dificilă pe piața valutară. Există riscuri. Nu vreau să apară aceste riscuri, că situația ar putea să se repete.

Tergiversarea activității comisiei, care trebuie să vină foarte clar să ne spună de ce s-a întîmplat acest lucru și colegii din comisie știu că unele întrebări concrete pe care le-am adresat eu la instituții, unii colegi din comisie au făcut tot posibilul ca să nu am răspunsuri concrete.

De aceea, cînd vorbesc de mimare, informația care a fost prezentată în scris, inclusiv de Banca Națională a Moldovei, este în mare măsură 80 la sută informație care este pe site-ul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, răspuns la întrebările concrete în baza la ce și de ce au fost alocați bani, alocate mijloace de miliarde din rezervele Băncii Naționale a Moldovei.

Ca urmare, toate aceste informații nu au fost prezentate.

De aceea, domnule Președinte și al Parlamentului, și al comisiei, ar fi fost logic, au trecut 15 zile, iese conducerea comisiei, spune: uite, pînă acum am invitat: 1, 2, 3, 4, 5, avem așa informație.

Stimați colegi,

Noi considerăm că nu este suficientă, solicităm suplimentar 2, 3, 10 zile. Aceasta eu am în vedere, domnule Răducan, cînd vin cu propunerea ca să vedem totuși ce... pînă la această etapă ce am reușit să depistăm.

Dar eu vreau să vă spun că nu am depistat absolut nimic.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Răducan.

Domnul Marcel Răducan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să zic că, conform Regulamentului, nu președintele comisiei face raportul. Raportul se discută în cadrul comisiei, se vine cu un document unic în urma audierilor.

Și vreau să repet încă o dată, ceea ce ține de Banca Națională a Moldovei, cum am dat noi întrebări sau ce întrebări au dat membrii comisiei, acele răspunsuri sînt.

Plus la toate, cum a fost votat în comisie. Jumătate de întrebări pe care le-am cerut pentru data de 3, au fost prezentate către data de 3. Celelalte sînt prezentate pînă pe data de 5. Astăzi, în a doua jumătate a zilei, colegii au posibilitatea sau vor avea posibilitatea să ia cunoștință cu acele materiale ca pentru mîine să fie pregătiți să discute cu conducerea Băncii Naționale a Moldovei. Atît.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Aveți dreptul la o mică precizare doar.

Domnul Igor Dodon:

Eu regret că nu se dorește să se muncească mai rapid. Și vreau să vă spun că sînt suspiciuni că unele hotărîri ale Guvernului, ale Guvernelor precedente au fost anulate – 89 de hotărîri de Guvern ale Guvernului Filat și Leancă.

Eu nu vreau să ajungem în situația cînd Banca Națională a Moldovei, care trebuia să ne trimită urgent hotărîrile secrete ale Consiliului de administrare, o să vină și o să spună că așa hotărîri nu sînt, pentru că baza în care au fost aprobate ele întîmplător o să dispară.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Dodon...

Domnul Igor Dodon:

De aceea și am solicitat în regim de urgență să fie prezentate.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Dodon,

Noi ne referim la dezbaterea și examinarea unui proiect de hotărîre. Nu discutăm subiectul bancar aici, în plen, acum.

Iată de ce, vă rog frumos, dacă sînt întrebări către autorul proiectului de hotărîre ce ține de prelungirea termenului.

Acesta este subiectul discuției și dezbaterii.

Vă rog frumos, domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este o chestiune de procedură și pot să discut oricînd, dar legată de acest subiect.

Este cred că unicul proiect de lege pe care l-am văzut fără raportor. Conform articolului 48 din Regulament, orice inițiativă legislativă, și aceasta este o inițiativă legislativă, trebuie să aibă raportor.

Aceasta este o inițiativă legislativă clasică, o hotărîre și trebuie să existe raportorul comisiei sesizate în fond, care să facă raportul.

De această dată eu cred că este vorba despre Comisia juridică, numiri și imunități. Nu cred, nu văd cum o să aprobăm noi această hotărîre fără raportul comisiei. Nu cred că am făcut nici o dată. Sînt de 6 ani în Parlament.

De aceea, domnule Președinte, vă rog să desemnați o comisie desemnată în fond care va face raportul pe acest subiect. Evident și eventual astăzi, nu mîine, nu poimîine, ca să nu amînăm. Nu am găsit excepții cînd un proiect de act legislativ înaintat și examinat în Parlament poate fi examinat fără comisia sesizată în fond.

Vă rog frumos să rezolvați această chestiune.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Onorat plen,

Permiteți-mi să-i dau citire domnului Valeriu Munteanu dispozițiile articolului 46 alineatul (4), care, printre altele, spun: „Proiectele de acte legislative care nu au rapoarte, după caz, corapoarte ale comisiilor sesizate în fond nu pot fi incluse în proiectul ordinii de zi a ședințelor Parlamentului decît dacă, la propunerea Biroului permanent sau a fracțiunilor parlamentare, Parlamentul nu decide altfel”.

Noi, Parlamentul, astăzi am decis altfel prin a introduce acest proiect de lege pe ordinea de zi, proiect de hotărîre. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Reidman,

Vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Уважаемые коллеги,

Буквально два слова. Существует... На мой взгляд, существует определенная этика работы комиссии, в том числе и комиссии по

расследованию и т.д. Не может быть произнесено в Парламенте никаких подозрений, никаких предположений. В Парламенте могут быть произнесены только установленные факты и установленные выводы.

Поэтому я бы просил всех членов комиссии воздержаться от «существует подозрение», «существует предположение», «существует намерение у кого-то чего-то скрыть». Будет доклад, там будет высказано, всё, что установлено, будет высказано, что установить не удалось, и будут высказаны рекомендации по этому поводу. Поэтому я прошу прекратить эти разговоры.

Domnul Andrian Candu:

Adică invocați articolul 108. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Filat a fost vizat.

Da, cu adevărat, aveți dreptul la replică.

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi încet, încet intrăm într-o deprindere aici, în Parlament, să folosim cuvinte, să aducem acuzații fără bun simț, dar și fără probe.

Eu o să-i solicit aici, în Parlament, domnului Dodon să facă referință clară vizavi de hotărârile de Guvern aprobate de către Guvernul, pe care am avut marea onoare să-l conduc, și care au fost anulate, în caz contrar, o să vă prezentați în continuare în fața întregii țări și nu doar ca un mincinos ordinar.

Și rugămintea mea mare care este pentru colegii deputați: eu înțeleg lupta politică, eu înțeleg divergențele care apar pe dimensiunea ideologică ș.a.m.d., însă elementarul bunul simț care să ne țină departe de atacul la persoană și de promovarea anumitor interese politice prin minciună să fie lipsă aici, în activitatea Parlamentului.

Oamenii nu pentru aceasta ne-au trimis în Parlament. Sînt instituții ale statului care trebuie să vină într-o manieră probată și să stabilească legitimitatea sau nu a unor informații.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Replică la replică nu este permisă, domnule Dodon.

De aceea, domnule Deliu, vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Deliu.

Care stă cu mîna întinsă deja de foarte mult timp.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

Eu aș vrea doar o mică concretizare. Nu doar Regulamentul Parlamentului stabilește procedurile de adoptare a actelor legislative, ci există și Legea nr.780 privind actele legislative și în articolul 11 în această lege expres se stipulează că

hotărârile care nu conțin norme de drept pot fi examinate fără a fi supuse tuturor procedurilor prealabile în organele de lucru ale Parlamentului.

De aceea eu consider că noi absolut legal putem astăzi să adoptăm această hotărâre.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

În numele Frațiunii Partidului Liberal Democrat, propun aplicarea articolului 108, sfârșirea dezbaterilor, încheierea dezbaterilor.

Domnul Andrian Candu:

În baza Regulamentului și... ca propunere făcută de doamna Palihovici, invocarea articolului 108 de încheiere a dezbaterilor, cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Se încheie dezbaterile pe acest proiect de hotărâre.

Luând în considerare și cele invocate în privința lipsei raportului, fără raportul comisiei, se propune la vot proiectul de Hotărâre pentru modificarea articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr.20 din 20 februarie 2015 pentru constituirea Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse pentru stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și privind situația de la „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A., proiectul nr.46 din 4 martie 2015.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea. Și acest proiect a fost aprobat.

În continuare, se propune votului proiectul nr.52 privind numirea în funcție a unor membri ai Consiliului de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”.

Îl invit la tribuna principală pe domnul Hotineanu, ca unul dintre autori.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte,

Onorați doamne deputați și domni deputați,

Comisia parlamentară cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat în cadrul ședințelor din 19 februarie și 5 martie 2015 dosarele candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de membri ai Consiliului de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”.

Potrivit articolului 56 din Codul audiovizualului, Consiliul de Observatori este compus din 9 membri, personalități publice cu calificări profesionale în diferite domenii, pentru un mandat de 4 ani.

Urmare a examinării dosarelor prezentate de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului, a decis în ședința din 5 martie și propune numirea în funcție de membri ai Consiliului de Observatori următoarele persoane: Țapeș Vitalie, Nistor Stela, Vasilache Ludmila, Gurez Lilia.

Dosarele au fost transmise Comisiei juridice, numiri și imunități pentru a fi examinate și a se expune cu referire la candidaturile selectate pentru a fi votate în plenul Parlamentului ca membri ai Consiliului de Observatori al Companiei „Teleradio-Moldova”.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Întrebări către autor?

Doamnă Fusu,

Vă rog.

Doamna Corina Fusu:

Felicitări Parlamentului că a reușit timp de doi ani, totuși, să aleagă 4 membri... sau să propună acum Parlamentului să voteze 4 membri ai Consiliului de Observatori.

Dar întrebarea mea este: de ce tocmai 4 sau numai 4, când din 12 persoane am fi putut alege 6 și suplini întreaga componentă de 9 persoane a Consiliului de Observatori?

Știind practica vicioasă a politicianilor din Republica Moldova de a controla instituțiile media, oare nu cumva cele două persoane acum lipsă în Consiliul de Observatori au fost oferite Partidului Comuniștilor, pentru că așa reiese, alianța PLDM, PCRM, PD împart echitabil toate funcțiile în acest stat.

Și încă o dată repet, mă îngrijorează tare mult faptul că se apropie și concursul pentru locuri vacante la CCA, iar comuniștii au pretins de la dumneavoastră că ar dori să controleze Consiliul Coordonator al Audiovizualului și Compania „Teleradio-Moldova”.

Nu o să obosesc să repet lucrul acesta, pentru că este o chestiune extrem de gravă, politizarea mass-media din Republica Moldova.

De ce s-a decis 4 persoane?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimată doamnă deputat,

Deci vreau să vă răspund cu toată sinceritatea și fără tradiția deja politică în Parlamentul Republicii Moldova și ați fost prezentă la ședința comisiei. Au fost supuse votului toate candidaturile, toate 12, și au întrunit voturile majorității candidaturile care au fost prezentate.

Și vom reveni cu o adresare către Consiliul Coordonator al Audiovizualului să instituie un nou concurs pentru 2 funcții vacante ale membrilor CO și, astfel, vor rezolva situația. Dar și prin votul de astăzi noi, deja, deblocăm activitatea Companiei „Teleradio-Moldova”.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Alte întrebări nu sînt în adresa președintelui comisiei. Iată de ce, vă mulțumim frumos.

Și în baza legislației, și a audiovizualului, și în baza Regulamentului Parlamentului, se solicită doamnei Apolschii să prezinte raportul și al Comisiei juridice, numiri și imunități.

Doamna Raisa Apolschii:

Onorat Parlament,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a unor membri ai Consiliului de observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, inițiativă legislativă înaintată de către un grup de deputați în Parlament și comunică următoarele. În cadrul examinării dosarelor prezentate de către Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în temeiul articolului 57 alineatul (1) din Codul audiovizualului Republicii Moldova nr. 260 din 27 iulie 2006, Comisia juridică, numiri și imunități s-a expus asupra corespunderii candidaților la funcția de membru al Consiliului de Observatori exigențelor specificate în lege.

Astfel, candidații la funcția de membru al Consiliului de Observatori: Țapeș Vitalie, Nistor Stela, Vasilache Ludmila și Gurez Lilia se propun, în temeiul articolului 56 alineatele (3) și (4) din Codul audiovizualului, plenului Parlamentului pentru numire în funcție. Drept urmare, membrii comisiei cu majoritatea voturilor au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a unor membri ai Consiliului de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Întrebări în adresa Comisiei juridice, numiri și imunități?

Domnul Bolea,

Poftiți.

Domnul Vasile Bolea:

Da, domnule Președinte.

Într-adevăr, în comisie au fost prezentate documentele ce vizează acești patru candidați. S-a atras atenția asupra faptului că sînt prezentate cazierile judiciare, cazierile acestor patru candidați. Însă ele datează cu anul 2013. Cum considerați, din punctul acesta de vedere astăzi, la moment, noi trebuie să avem o situație clară și o informație: sînt aceste persoane... au cazierile goale sau nu? Pentru că astăzi vom lua decizia și trebuie să aflăm situația la ziua de astăzi.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate coleg,

De fapt, nu este vina membrilor sau viitorilor membri ai Consiliului de Observatori. S-a târăgănat, pur și simplu, de mult timp acest concurs, care a declanșat, a demarat de mai mult timp. Dar sînt prezenți și candidații la aceste funcții, poate urmează să le adresați întrebarea și dînșilor, dacă nu s-a schimbat în acest sens nimic. (*Rumoare în sală.*)

Noi am examinat, de fapt, noi am examinat la Comisia juridică, numiri și imunități, așa cum știți, la modul serios. Acum noi am examinat în baza prezentării actelor de la comisia de profil. Pentru că aceasta este, de fapt, nu este obligațiunea comisiei de a acumula actele. Noi le verificăm doar.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Bolea,

A doua întrebare sau precizare.

Domnul Vasile Bolea:

Dar precizare. Informația nu este actualizată. Noi astăzi vom lua această decizie. Este posibil ca cineva dintre aceste persoane să fie deja condamnată, din 2013 pînă în ziua de azi, să aibă antecedente penale fie pentru infracțiune ușoară sau eu mai știu ceva. De aceea propunerea este ca trebuie să fie actualizată informația, să prezinte acești candidați cazierile, să vedem, într-adevăr...

Doamna Raisa Apolschii:

În acest sens se va...

(*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Vasile Bolea:

... dacă nu au interdicția de a candida și de a lucra în acest post.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate coleg,

Rămîne la latitudinea Parlamentului să ia decizia în acest sens. Eu am expus poziția comisiei.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, doamna Apolschii.

Vă mulțumesc frumos.

Întrebări nu mai sînt. Cel puțin înscriere pentru... Iată de ce voi supune votului proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a unor membri ai Consiliului de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, unde la articolul 1 se propune ca în calitate sau membru al Consiliului de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului, cu termen de 4 ani, să fie numite următoarele persoane: doamna...

domnul, pardon, Țapeș Vitalie care este prezent și aici, vă rog frumos, puteți să-l vedeți, doamna Nistor Stela, doamna Vasilache Ludmila și doamna Gurez Lilia.

Vă mulțumim frumos.

Țin să vă readuc aminte că proiectul de hotărîre trebuie votat cu majoritatea deputaților aleși, adică cu cel puțin 51 de voturi.

Cine este pentru, vă rog frumos, să votați.

Și numărătorii pe sectoare să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 2 voturi.

Sectorul nr. 2 – 40 voturi.

Sectorul nr. 3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a acestor patru membri ai Consiliului de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a fost adoptat. Votat și adoptat.

O întrebare către șefii fracțiunilor, dacă considerați că ar fi cazul, după Regulament, să fie luată acea pauză, că ulterior mai avem respingerea proiectelor și Ora Guvernului care este... N-are rost. Am înțeles. Am înțeles, nu are rost.

De procedură, domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Dacă este posibil de repetat procedura de vot.

În sectorul 2 sînt doar 38 de persoane, inclusiv și cei din prezidiu. S-a anunțat că au votat 40. Nu știu de ce? Vă rog. (*Rumoare în sală.*) Și în celălalt tot.

Domnul Andrian Candu:

În continuare se propune să fie examinat subiectul nr. 7 de pe ordinea de zi, ceea ce ține de proiectele de acte legislative care și-au pierdut actualitatea. Din cele din cîte se vede, toate se referă la Comisia juridică, numiri și imunități. Iată de ce vă rugăm totuși, doamna Apolschii, vă invităm la tribuna principală, pentru a prezenta acele rapoarte și ulterior să fie supus votului ca listă comună.

Doamna Apolschii.

Mă scuzați, doamna Apolschii, deoarece acum pleacă și colegii care au fost votați în audiovizual.

Vă mulțumim, vă dorim succese și felicitări pentru numire.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Proiectul nr. 2034. Comisia juridică, numiri și imunități a examinat inițiativa unui grup de deputați din 18 decembrie 2009. În rezultatul examinării comisia a constatat că normele de lege propuse în proiectul în cauză au fost adoptate prin Legea pentru completarea Codului penal nr. 40 din 21 martie 2013, sînt cuprinse în articolele 180¹ și 180² Cod Penal. În contextul celor expuse și în temeiul articolului

47 alineatul (15) din Regulament, comisia, cu votul majorității membrilor, propune Parlamentului spre respingere, din motive că și-a pierdut actualitatea.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog să continuați. Și oricum votul este pentru toate împreună. Continuați, da, da, sigur.

Doamna Raisa Apolschii:

Proiectul nr. 322. Asupra proiectului de Hotărâre privind numiri în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție. Comisia juridică, numiri și imunități a reexaminat proiectul de Hotărâre a Parlamentului din 13... nr. 13 din 4 ianuarie 2011 privind numirea a doi candidați: a domnului Gheorghe Ulianovschii și a doamnei Bulgac, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, înaintat de Consiliul Superior al Magistraturii și a constatat că proiectul de hotărâre nu mai este valabil.

Astfel, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, propune respingerea proiectului de hotărâre. Este depășită situația deja.

Proiectul sub nr. 508. La fel comisia a examinat acest proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ, care a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul Ioniță și prevede completarea alineatului (3) al articolului 21 din Legea contenciosului administrativ.

În prezent alineatul (3) al articolului 21 din legea menționată prevede că, pînă la soluționarea definitivă a cauzei, nu poate fi suspendată executarea actelor Băncii Naționale a Moldovei referitor la retragerea licenței băncii și la măsurile impuse de Banca Națională a Moldovei. Autorul prin amendament propunea extinderea prevederilor.

Prin raportul Comisiei juridice, numiri și imunități din 31 octombrie 2011, comisia a propus Parlamentului respingerea proiectului, invocînd argumentele că procedura de asigurare a acțiunii este prevăzută de Codul de procedură civilă. Și reieșind din cele expuse, comisia cu majoritatea voturilor propune respingerea proiectului, din motivul că și-a pierdut actualitatea.

Proiectul nr. 1223. Acest proiect, de asemenea, a fost reexaminat și viza completarea articolului 16 din Codul penal, inițiativa unui deputat Mihai Godea.

În rezultatul examinării, comisia a constatat că normele de lege propuse în proiectul în cauză nu se înscriu în clasificarea infracțiunilor prevăzute în articolul 325–332 din Codul penal și în procesul de examinare proiectul în cauză a fost avizat negativ de comisiile parlamentare, Curtea Supremă de Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii.

Comisia juridică, numiri și imunități, în raportul din 3 octombrie 2011, propunea Parlamentului respingerea proiectului.

În contextul celor expuse, cu majoritatea voturilor membrilor comisiei, se propune Parlamentului respingerea acestui proiect de lege.

Proiectul nr.2378 a fost examinat de către comisie. De fapt, este un proiect de hotărîre a Parlamentului, înaintat de un grup de deputați, în scopul verificării faptelor expuse în Raportul Procurorului General Zubco la situația 2011.

Reieșind... propunerea legislativă a fost înaintată în ședința audierii Raportului Procurorului General din 28 februarie 2011. Întrucît fracțiunile parlamentare nu au înaintat reprezentanți în Comisia de anchetă, Comisia de anchetă nu a fost constituită și hotărîrea respectivă nu a fost adoptată de către Parlament.

Astfel, propunerea legislativă nu mai este valabilă și se propune plenului Parlamentului pentru respingere.

Nr.146 viza... era un proiect de hotărîre din 3 aprilie 2013 prin care se propunea operarea modificărilor la Hotărîrea Parlamentului din 12 ianuarie 2011 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente, în urma... privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente.

Drept urmare examinînd, comisia propune Parlamentului respingerea acestui proiect, deoarece și-a pierdut actualitatea.

Și ultimul din lista propusă este proiectul nr.479, care viza... iarăși este un proiect de hotărîre prin care se propunea modificarea componenței nominale a comisiilor permanente la situația din 2011.

Pardon. Proiectul de hotărîre propunea operarea unor modificări la Hotărîrea din 2011 privind aprobarea componenței nominale și în urma examinării proiectului de hotărîre s-a constatat că reglementările din proiect și-au pierdut actualitatea și nu pot fi propuse pentru examinare și adoptare plenului.

În aceste condiții, în baza articolului 47 alineatul (15) din Regulamentul Parlamentului, comisia, cu majoritatea de voturi, propune plenului Parlamentului spre respingere respectivul proiect.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și eu vă mulțumesc frumos.

Întrebări văd că nu sînt în adresa președintelui Comisiei juridice, numiri și imunități.

Și atunci propun votului propunerea făcută de Comisia juridică, numiri și imunități privind respingerea acelor proiecte de lege și, în baza articolului 47 alineatul (15), voința plenului se va face asupra întregii liste comune, în temeiul rapoartelor comisiei de profil.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea.

Respectiv, a fost epuizată ordinea de zi a subiectelor examinate.

Și în continuare, de procedură.

Domnul Țap. Nu?

Domnul Iurie Țap:

Întrebare. Ora Guvernului.

Domnul Andrian Candu:

Întrebare la Ora Guvernului. La Ora Guvernului a fost...

Domnul Valeriu Munteanu.

De procedură?

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Cu tot respectul pentru Regulamentul Parlamentului și activitatea pe care o desfășurăm aici, aprobarea și respingerea se face prin vot și numărul se anunță pentru ca să întrunească voința majorității celor aleși.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

De ce aleși? (*Rumoare în sală.*)

Comisia juridică, numiri și imunități,

Direcția generală juridică,

Vă rog frumos să vă expuneți.

Direcția generală juridică, domnul Creangă.

Domnul Ion Creangă – șeful Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Respingerea se face cu majoritatea simplă a deputaților.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos pentru precizare.

Vă readuc aminte, dragi colegi, că data trecută au fost făcute unele solicitări privind prezența în sală astăzi a domnului ministru al sănătății Mircea Buga la solicitarea expresă atunci formulată de doamna Domentii Oxana, președintele comisiei, și a doamnei ministru al muncii, protecției sociale și familiei Ruxanda Glavan.

Propunerea... luînd în considerare și prevederile regulamentului care ne limitează la o oră, o oră fiind vorba pînă la 13.40, propunerea este ca ambii miniștri să prezinte informațiile solicitate și, în mod special, domnul Mircea Buga trebuie... ar urma să prezinte informații referitor la măsurile întreprinse de către minister pentru redresarea situației în domeniul aprovizionării populației cu medicamente.

Iar doamna ministru Ruxanda Glavan ar trebui să prezinte informații privind achitarea și beneficierea de pensii și alocații sociale pentru deținătorii de pașapoarte de tip ex-sovietic. Acestea fiind și solicitările făcute de doamna Domentii.

Ulterior, să dăm posibilitate, ca fiind Ora Guvernului, să fie formulate întrebări, cîte două întrebări din partea fiecărei fracțiuni, dar limitîndu-ne în timp în cel regulamentar de 60 de minute.

Vă rog frumos, doamna... Domnul Buga.

Domnul Mircea Buga – ministru al sănătății:

Mult stimat domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

La interpelarea doamnei deputat Oxana Domentî, președinta Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie, am onoarea să vă prezint informația despre evoluția situației în aprovizionarea cu medicamente a populației din Republica Moldova.

După cum se cunoaște, la sfârșitul anului 2014 și în prima lună a anului 2015, au fost semnalate mai multe situații îngrijorătoare referitor la aprovizionarea cu medicamente a spitalelor, dar și riscuri de nelivrare a medicamentelor pentru farmacii în condiții de ambulator.

Situația a fost cauzată de mai mulți factori. Aș menționa doar câțiva dintre ei.

Responsabilitatea scăzută a unor părți implicate în procesul de aprovizionare cu medicamente atât la nivel de instituții ale statului responsabile pentru monitorizarea și semnalarea riscurilor, dar și alte intervenții prompte, precum și atitudinea responsabilă a unor manageri de spitale și a unor furnizori de medicamente.

Toate cele constatate pe fonul deprecierei rapide a monedei naționale, fapt ce a condiționat anumită reticență în livrare, dar și teamă din partea furnizorilor pentru posibile pierderi financiare.

Sistemul farmaceutic, ca parte integrantă a sistemului de securitate a statului, s-a dovedit a fi vulnerabil în lipsa unor norme legale exhaustive și a mecanismelor funcționale de administrare în situații de criză.

Ori considerăm că sănătatea și viața cetățeanului este mai presus decât eventuale interese corporative sau instituționale.

Odată cu investirea noului Guvern la 18 februarie curent, ne-am propus, pe de o parte, o abordare sistemică, bazată pe analize multilaterale pentru luarea unor decizii pe termen mediu și lung, iar pe de altă parte intervenții rapide pentru soluționarea problemelor urgente.

Apreciem implicarea tuturor părților interesate în remediarea situației existente, Parlament, Guvern, parteneri sociali, antreprenori, societatea civilă.

Vreau să menționez că situația a fost în vizorul permanent al Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie, precum și al Guvernului Republicii Moldova, fiind aprobate și decizii speciale în acest sens.

Aprovizionarea sistemului de sănătate cu medicamente și consumabile necesare se face pe două dimensiuni.

În primul rând, în spitale finanțate din surse publice, urmare a achizițiilor centralizate efectuate de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

Și a doua direcție ține de livrarea directă de către distribuitori în farmacii pentru obținerea preparatelor în condiții de ambulator.

Ambele fluxuri de livrare a medicamentelor sînt reglementate de legislația în vigoare, lucru despre care vom vorbi și în continuare.

Menționăm că anual, la necesitate, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale organizează și desfășoară proceduri de achiziții publice

centralizate de medicamente, de alte produse farmaceutice pentru instituțiile medico-sanitare publice.

Astfel există două Hotărâri de Guvern nr.568 din 2009 și nr.71 din 2013 și în baza acestor hotărâri Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a asigurat organizarea și desfășurarea mai multor licitații.

Voi vorbi doar de câteva dintre ele: licitația din luna septembrie... 1409, când au fost desemnați câștigători pentru 1045 de denumiri farmaceutice, au fost desemnați câștigători 20 de operatori economici, iar suma contractată în total pe toate contractele încheiate a fost de 382 de milioane de lei.

Licitatia din decembrie pentru achiziționarea repetată a unor medicamente care nu au fost depuse în ofere la licitația anterioară: 92 de denumiri desemnate câștigătoare, 11 operatori economici câștigători, suma contractată – 38 de milioane de lei.

Și licitația din 12 februarie curent pentru achiziționarea articolelor parafarmaceutice este o licitație repetată, deoarece la licitația organizată în anul precedent nu au fost furnizori desemnați câștigători. Aici au fost desemnate 41 de denumiri câștigătoare și doi operatori economici cu care a fost încheiat... au fost încheiate contracte în sumă de 47 de milioane de lei.

Evident că, în urma analizei situației după realizarea acestor licitații, au fost constatate anumite probleme la care aș vrea să mă refer.

În primul rând, ține de planificarea precară la nivelul spitalelor a necesităților pentru medicamente soldată cu neprocurarea unor medicamente incluse deja în protocoalele de tratament, dar și cumpărarea unor cantități mai reduse comparativ cu cele care au fost deja indicate în contract;

Monitorizarea redusă din partea spitalelor a livrărilor curente de medicamente și nesemnarea către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, nesemnarea către furnizorii de preparate medicamentoase și către Agenția Achizițiilor Publice a problemelor de executare a contractelor;

Administrarea insuficientă a procesului de achiziție și identificarea la timp a problemelor din partea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale;

Durata excesivă a procesului de semnare și înregistrare a contractelor de achiziții, motivarea scăzută a furnizorilor pentru livrarea în termen și în cantitățile cerute, datorită intereselor financiare, intereselor corporative, sancțiunilor derizorii din contracte și prezența unor datorii din partea unor spitale;

Prioritizarea de către unele spitale a altor cheltuieli în detrimentul cheltuielilor pentru medicamente, comunicarea redusă între mai multe părți implicate în proces etc.

Pentru deblocarea situației pe cele două dimensiuni la care m-am referit au fost întreprinse mai multe acțiuni la nivel guvernamental și parlamentar, de asemenea, activități de comunicare și dialog prin crearea unor grupuri speciale add-hoc, unde au fost convocați directorii de spitale, reprezentanți ai Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, cei din achiziții publice, operatori economici, furnizori de medicamente etc.

Aceste ședințe au fost repetate, inclusiv cu solicitări insistente din partea autorităților pentru livrarea în termen a produselor, conform contractelor deja încheiate.

În afară de aspectele de comunicare, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a solicitat sau a permis instituțiilor medico-sanitare procurarea, printr-o serie de contracte de valoare mică sau prin cererea ofertelor de prețuri, a preparatelor care nu au fost... pentru care nu au fost depuse oferte în cadrul licitațiilor publice și pentru a nu crea un deficit în furnizarea acestor preparate către pacienți.

În conformitate cu dispoziția ministrului sănătății, 55 de instituții medico-sanitare publice au fost monitorizate și au informat, pe parcursul lunii februarie, despre gradul de îndeplinire a prevederilor contractuale privind asigurarea instituțiilor spitalicești cu medicamente. Și Ministerul Sănătății, prin aceste acte, a solicitat Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale intensificarea măsurilor privind monitorizarea realizărilor contractelor încheiate.

Au fost responsabilizați conducătorii instituțiilor medicale publice în vederea realizării atribuțiilor contractuale atât la capitolul achitării datoriilor, menținerii volumului contractelor încheiate, precum și aplicarea consecventă a normelor ce țin de înaintarea anumitor operatori economici în lista de interdicții.

Inspectoratul farmaceutic din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de comun cu Inspekția financiară și Compania Națională de Asigurări în Medicină, la porunca Guvernului, au efectuat un control în 5 instituții medicale de nivel republican și municipal pentru elucidarea situației la zi.

Iar conducătorii instituțiilor menționate, la moment, sînt obligați să prezinte în scris explicațiile de rigoare referitor la gestionarea fondurilor și la problemele care sînt existente la capitolul livrării de medicamente.

La 26 februarie curent au fost realizate alte controale de către Inspectoratul național de investigații în comun cu Inspekția farmaceutică la alte 5 instituții medico-sanitare publice municipale și republicane, fiind verificată situația... sau dacă s-a schimbat situația pe parcursul ultimelor săptămîni.

Vreau să spun că în aceste ultime instituții la care m-am referit s-a constatat existența stocului necesar pentru perioada de circa 30-60 de zile, deși există în stocuri reduse unele poziții de medicamente sau sînt furnizate o serie de poziții în cantități limitate de către unii operatori economici.

Ca urmare la toate cele efectuate, analiza în condițiile grupului de lucru la nivelul Ministerului Sănătății și în cadrul Guvernului, la solicitarea directă a domnului Prim-ministru, au fost elaborate o serie de completări și modificări la Regulamentul privind achiziționarea de medicamente și alte produse de uz medical pentru necesitățile de sănătate.

Un proiect care a fost aprobat săptămîna trecută și acest proiect... prin acest proiect ne-am dorit sporirea responsabilității tuturor părților implicate în procesul de achiziții publice, atât acelor care au obligația de a livra în termen anumite produse pentru prestatorii de servicii medicale, precum și responsabilitatea instituțiilor medicale propriu-zise și a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor

Medicale pentru întreg procesul de achiziții, evidență și monitorizare a fluxului de medicamente în Republica Moldova de la încheierea contractului pînă la realizarea lor deplină pe parcursul întregului an.

Totodată, există o modalitate de pilotare a unor noi mecanisme de achiziții publice, conform acordului-cadru de desfășurare în cîteva etape, cînd pot fi determinate valori estimative aferente acestui acord-cadru pentru prețurile la unele medicamente din care vor putea face parte mai mulți operatori economici cu prețuri mai reduse pentru a anula posibilitatea de neonorare a obligațiunilor de către un singur operator existent conform contractelor de achiziții încheiate anterior.

La celălalt capitol ce ține de deblocarea livrărilor în farmacii vreau să menționez că operatorii economici au avut problema de bază legată de creșterea cursului valutar și, respectiv, necesitatea de ajustare a prețului în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.525 din 2010, unde se vorbește că prețul de producător la medicament aprobat în lei poate fi revizuit la cererea solicitantului în cazul în care se constată că cursul de schimb al valutei naționale în raport cu valuta țării producătoare s-a modificat cu mai mult de 5 la sută de la data emiterii ordinului anterior al ministrului sănătății de aprobare a prețului și dacă acest curs se menține în decurs de, cel puțin, o lună de zile.

Și, respectiv, în conformitate cu aceste prevederi, încă la data de 16 februarie 2015 a fost elaborat și aprobat Ordinul ministrului sănătății nr.110 prin care 89 de producători sau reprezentanți oficiali au solicitat revizuirea prețului de producător, 1647 de denumiri, iar pentru alte 843 de denumiri nu au fost depuse dosare de înregistrare, deci nu s-a solicitat o majorare a prețurilor de înregistrare a acestor preparate.

Odată cu emiterea ordinului prenotat, catalogul de prețuri a fost modificat, iar operatorii de medicamente au reluat masiv importul de medicamente pentru condiții de ambulator... pe piața farmaceutică pentru condiții de ambulator.

Suplimentar la cele expuse, vreau să menționez că au demarat o serie de activități de îmbunătățire a situației pe termen mediu și lung, inclusiv în domeniul perfectării mecanismului de rambursare a costului medicamentelor achiziționate de pacienți aflați în staționar, dar și de rambursare a costului medicamentelor compensate din lista celor aprobate și compensate de Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Am solicitat biroului de țară, dar și experților Organizației Mondiale a Sănătății de la Copenhaga și Geneva recomandări în sensul atribuirii unui nou mecanism de aplicare a adaosului comercial la medicamente și produse farmaceutice, precum și la cele procurate în interesul statului, fie pentru sectorul spitalicesc, fie compensate pentru sectorul de ambulator.

Este un lucru deosebit de important ce ține de asigurarea accesului populației la medicamente cît mai ieftine și micșorarea poverii financiare asupra cetățenilor noștri.

De aceea ne-am propus și vom veni către Parlament cu propuneri de extindere și lărgire a listei de medicamente compensate, dar și mărirea procentului de compensare pentru anumite grupuri esențiale de medicamente. Vor fi binevenite

și limitările la adaosul comercial. În acest sens vreau să zic că deja este o inițiativă legislativă parvenită la Guvern și urmează să dăm avizele corespunzătoare.

Stimate domnule Președinte,

Onorați deputați,

Vreau să zic, situația încă nu este totalmente rezolvată, dar vreau să spun că s-a ameliorat considerabil în ultimele săptămâni. Toți furnizorii de medicamente livrează preparate către spitale. Toate spitalele dețin stocuri suficiente pe toate pozițiile de bază pentru prestarea serviciilor medicale în limitele 30–60 la sută, 30–60 de zile. Probleme majore în sistem la moment nu constatăm. Dar există, într-adevăr, anumite lacune ce am spus pe anumite poziții și pe anumite tipuri de medicamente, care pentru moment sînt substituite cu preparate analoge din același grup. Dar urmează să lucrăm pentru a fi importate în Republica Moldova.

Lucrăm pentru perfecționarea cadrului normativ și în continuare. A fost doar un prim pas ce ține de aprobarea hotărîrii de Guvern la care m-am referit. Și vom solicita respectuos și Parlamentului să fim susținuți în aprobarea rapidă a modificărilor la legislație, cu care vom veni în săptămânile ce urmează.

Mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Cuvînt i se oferă... Întrebare, precizare, doamna Domenti, cea care inițial a făcut solicitarea.

Doamna Oxana Domenti:

Domnule ministru,

Vă mulțumim că ați acceptat această invitație a noastră. Într-adevăr, problema deficitului de medicamente este una pe care ați moștenit-o, dar este o problemă complexă care are la bază o multitudine de factori care au generat-o. Sigur că catalizator a fost factorul–deprecierea valutei, leului moldovenesc. Însă, în această perioadă de criză, am depistat mult mai multe probleme care există în asigurarea sistemului de sănătate cu medicamente, asupra cărora ne-am expus și în cadrul comisiei, în cadrul unei decizii pe care am aprobat-o la comisie. Este și lipsa de coordonare între diferite instituții responsabile și responsabilități evazive, și nerespectarea acestor responsabilități, și imperfecțiunea mecanismului de achiziții centralizate a medicamentelor, și imperfecțiunea mecanismului de formare a prețurilor la medicamente, și managementul defectuos al unor instituții medicale, multe alte probleme asupra cărora trebuie să veniți cu soluții și soluții complexe, soluții durabile.

Vreau să vă întreb în acest sens, dacă aveți elaborat un plan de acțiuni detaliat cu termeni concreți, cu soluții la toate problemele sau factorii generatori ai acestei probleme, astfel încît situația să nu se mai repete. Este bine că s-a ameliorat pentru o anumită perioadă. Să înțeleg că totuși problema nu a fost rezolvată definitiv. Vom urmări în continuare ca ea să fie soluționată. Vom sta cu ochiul pe Guvern, pentru că aceasta este misiunea parlamentarilor. Însă vreau să

știu dacă aveți un plan detaliat de acțiuni, cum să excludem absolut toate defecțiunile care au apărut.

Mulțumesc.

Domnul Mircea Buga:

Da, vă mulțumesc pentru întrebare.

Într-adevăr, și eu m-am referit în informația pe care am prezentat-o la multe din problemele pe care le-ați menționat dumneavoastră. Mai mult ca atât, o serie dintre ele s-au găsit reflectarea, și-au găsit reflectarea și în decizia comisiei de profil. Și aceste probleme identificate au fost preluate în planul de acțiuni deja existent al Ministerului Sănătății. Deci noi am identificat o serie de probleme la care lucrăm actualmente, alte probleme care apar, inclusiv sesizate de către dumneavoastră, de către parlamentari. Dar așteptăm și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății, care cunosc situația din Republica Moldova.

Există câteva rapoarte realizate pe parcursul anului precedent care se referă la două compartimente, atât aprovizionarea medicamentelor în spitale, cât și în condițiile de ambulatoriu, recomandări care încă nu au fost totalmente implementate și care vor fi preluate în planul de acțiuni curent al Ministerului Sănătății și al Guvernului în ansamblu.

Domnul Andrian Candu:

Aveți a doua întrebare sau precizare?

Doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Altă întrebare pe care vreau să v-o adresez, domnule ministru, este cât de critică este situația la capitolul acelor poziții de medicamente care încă astăzi ați spus că lipsesc din instituțiile medicale.

Domnul Mircea Buga:

Nu este critică situația. V-am spus că aceste câteva controale care au fost realizate, chiar zilele trecute, și așteptăm actele de control respective să ne parvină la minister, dar din informația preliminară, pe care o avem și de la Ministerul Afacerilor Interne și de la Agenția Medicamentului și Dispozitive Medicale, există doar câteva poziții care nu sînt în stocul unor instituții, dar poziții substituite prin alte preparate analoge din același grup medicamentos. Într-un grup medicamentos există mai multe poziții de preparate, evident și care pot fi substituite la moment.

Pe de altă parte, noi ne dorim ca să fie acoperite toate pozițiile ce țin de protocoalele clinice de bază, aplicate în fiecare instituție medico-sanitară. Și aici trebuie să ne mișcăm de la începuturi, chiar de la planificarea acestor livrări de medicamente sau achiziții de medicamente, care pornesc iarăși la instituțiile medico-sanitară. Și am vorbit și în raport că am constatat probleme la capitolul planificării. Și poate datorită acestui fapt nu se regăsesc o serie de preparate.

Noi am avut situații, spre exemplu, cu gripa sezonieră, la care face față Republica Moldova actualmente. Și sînt o serie de instituții care nici nu și-au

planificat anumite preparate antivirale, deși acest lucru se întâmplă anual și ar fi fost cazul ca, și conform protocoalelor existente, să fie planificate și cerute Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale pentru procurare anumite preparate.

Dar iarăși am vorbit de modificările care sînt în regulamentul de achiziții și ne dorim acum o informare lunară din partea instituțiilor către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale mai departe către Ministerul Sănătății, pentru avea o situație clară și a interveni cu achiziții suplimentare, dacă există necesarul de achiziții suplimentare.

Totodată, ne gîndim, încă nu pot să vă zic azi o formulă concretă, dar sîntem în discuții cu colegii de la OMS de intervenție de urgență în cazul unor preparate esențiale în țara noastră. Nu ne dorim, să zicem, o situație proastă, dar sînt cazuri că statul trebuie să intervină cu procurări de urgență pentru unele preparate. Spre exemplu, cum ar fi vaccinuri sau ar fi anumite preparate de urgență în sectorul de anestezie și terapie intensivă, și sectorul de chirurgie. Și aici sînt soluții care sînt utilizate în alte țări europene și... dar o să fim nevoiți să vă prezentăm modificări la legislația pentru a putea face aceste procurări.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Domentii,

Doar o ultimă precizare. Deja ați avut două întrebări.

Doamna Oxana Domentii:

Da, mulțumesc.

A fost o întrebare din două componente, pe care le-am formulat anterior. Și cea de-a doua întrebare pe care vreau să v-o adresez, domnule ministru, ține de faptul dacă ați depistat anumite rezerve la formarea prețurilor la medicamente? Ne interesează acum sectorul ambulator mai mult. Pentru că l-am auzit și pe directorul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale spunînd în cîteva interviuri că astăzi nu ar exista suficiente reglementări legislative, pentru ca să fie operate reduceri de prețuri la medicamente, în situația în care leul s-a depreciat.

Vreau să vă întreb, dacă duceți lipsă de astfel de reglementări legislative. Și dacă există astăzi rezerve și putem să micșorăm prețurile? Noi am depistat aceste rezerve în prețurile la medicamente.

Domnul Mircea Buga:

Da, vă mulțumesc pentru întrebare.

Și noi am făcut o analiză la capitolul adaosului comercial la medicamente în mai multe state, inclusiv în Republica Moldova. Vreau să zic că mecanismele diferă referitor la aplicarea adaosului comercial pentru diferite tipuri de medicamente. Probabil, directorul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale s-a referit la plafoanele maxime care sînt stipulate în legislație, fără o divizare clară pe anumite tipuri de medicamente. În alte... ori în alte state se

folosesc grile diferite pentru preparate care sînt mai ieftine sau mai scumpe, nu se utilizează aceleași tipuri de adaos comercial.

Noi avem adaosuri pînă la 25 la sută în condiții de ambulator, care ar trebui să fie ajustate. Pe de altă parte, avem și medicamente compensate, care iarăși pentru ele trebuie să fie aplicate alte tipuri sau adaosuri mai mici, deoarece statul să nu cheltuie suplimentar anumite surse. Mai bine banii să fie investiți în extinderea listei de medicamente compensate.

Tot același lucru se referă și la procurările pentru sectorul spitalicesc. Marja cea mai mare este de 15 la sută. Ori pentru achiziții centralizate acest adaos ar putea fi diminuat eventual, dacă se dorește, într-adevăr, să avem o colaborare bună între toate părțile: atît furnizorii, cît și acei care procură.

Domnul Andrian Candu:

Și o ultimă precizare la a doua întrebare, doamna Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Precizare. Este bine că avem aceeași viziune în legătură cu această reglementare a prețurilor cu privire la stabilirea unui adaos diferențiat la medicamente.

Vreau să informez că noi am înregistrat o inițiativă legislativă. Deja de 2 ani de zile este ea în Parlament. A fost remisă Guvernului și nu am avut nici în perioada Guvernului anterior, nici pînă acum nu avem un aviz la această inițiativă legislativă.

Vreau să vă rog să accelerați subiectul, examinarea acestei inițiative, astfel încît să putem să micșorăm prețurile la medicamente sau să le facem să fie mai aproape de cele obiective.

Mulțumesc.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult.

Chiar zilele trecute am primit această inițiativă din partea Guvernului și noi sîntem în termenul de examinare. Cred că zilele următoare va veni avizul sau, mai bine zis, vom trimite avizul la Guvern pentru a fi aprobat.

Domnul Andrian Candu:

Onorat plen,

Pînă aici am fost în cîmpul Regulamentului Parlamentului. Și în continuare, luînd în considerare că au fost demersurile din partea... deja a doua sau a treia săptămînă, din partea partidului, din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor, precum și importanța subiectelor, luînd în considerare că-i și ministrul aici, vă propun ca să dăm posibilitatea ca fiecare fracțiune să adreseze, așa cum am menționat, cîte două întrebări, regulamentar, cîte două minute.

Răspunsul este la fel regulamentar – 3 minute.

În situația în care sînt necesare răspunsuri mai complete, există posibilitatea ca și întrebările, și răspunsurile să fie formulate în scris, în perioada de 15 zile.

Dacă sînteți de acord, vă rog frumos să vă expuneți prin vot.
Cine este pentru astfel de procedură?
Majoritatea din acei prezenți.
Vă rog frumos, primele întrebări în baza înscrierilor.
Domnule Ceban,
Aveți două întrebări, cîte două minute fiecare.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult.
Domnule Președinte,
De fapt, o întrebare am să o adresez eu, a doua întrebare o va adresa un coleg de al meu.

Domnule ministru,

Am ascultat cu atenție raportul dumneavoastră. Vreau să vă spun că ceea ce se vehiculează astăzi în mai multe surse media, începînd de la media televizată și terminînd cu media scrisă, n-am să dau numire nemijlocită acestor ediții, dar se vorbește despre aproape 35 de milioane de lei, bani pe care cetățenii i-au cheltuit pentru medicamente de care ar fi trebuit să beneficieze, propriu-zis, în baza poliței de asigurare medicală și de care n-au beneficiat.

S-a tot discutat în cadrul, inclusiv a Parlamentului, am auzit cîte ceva la Guvern, despre faptul că se caută o soluție pentru a compensa.

Mă interesează ce fel de evidență s-a dus? După părerea ministerului, care este suma, de unde vrea s-o întoarcă și care va fi mecanismul de rambursare oamenilor a banilor pentru medicamentele pe care le-au procurat și pe care trebuiau să le beneficieze în baza poliței? Aceasta.

Aici, de precizare, ați menționat că au fost făcute abuzuri de către instituțiile medicale. Vreau să vă întreb, tot în cadrul acestei întrebări deci, dacă ați sesizat Procuratura, Centrul Național Anticorupție, alte instituții, deci care au fost acțiunile ministerului pe lîngă faptul că cineva a primit mustrare sau altceva?

Deci concret, cine a fost sesizat pentru a investiga, pentru că este o chestiune foarte importantă?

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Aceasta-i o întrebare cu precizare am înțeles.
Domnul ministru.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult, domnule deputat, pentru întrebarea dumneavoastră.

Noi avem mecanisme aprobate de compensarea preparatelor, care sînt funcționale și în Republica Moldova, similar și altor state, cu sisteme de asigurări medicale obligatorii.

Pacienții pot beneficia de servicii medicale, inclusiv farmaceutice, în condițiile spitalicești sau pentru procurarea unor preparate în condiții de ambulator, în baza rețetei special emise de către medicul de familie.

În condiții de ambulator, medicamentele compensate anual se compensează în sumă de 200 de milioane de lei. Deci 200 de milioane de lei plătește fondul de asigurări medicale farmaciilor pentru pacienții care au luat preparate compensate.

Și aici am vorbit, și în informații că noi ne dorim la anumite capitole de medicamente sensibile pentru populație să intervenim cu creșterea cotei de compensarea acestor medicamente.

Și, de aceea, am rugat și susținerea dumneavoastră în necesitatea alocării fondurilor pentru legile aprobate în anul 2015. Noi ne referim la Legea fondurilor pentru anul 2015 și găsirea mecanismelor suplimentare de compensare a unor adaosuri.

Or, orice efect în economia națională are o influență asupra buzunarului pacienților noștri și, evident, a costurilor de cheltuială în instituțiile farmaceutice.

În instituțiile spitalicești mecanismul de compensare ține de returnarea plăților către pacienți, care au procurat preparate când nu trebuiau să fie procurate de către ei în condițiile de spitalizare, când preparatul ar fi trebuit să existe în stocul instituției medico-sanitare publice sau private.

Acest mecanism este funcțional în conformitate cu hotărârea de Guvern respectivă și se returnează. Vreau să zic că sumele către pacienți se returnează. Nu se vehiculează astfel de sume la care v-ați referit dumneavoastră.

Evident, în mass-media și noi ne întâlnim cu estimări diferite a costurilor, dar piața farmaceutică în condiții de ambulatoriu vreau să spun că este foarte mare.

Pacienții, în general, în condiții de ambulator achită din buzunarul propriu o mare cotă de medicamente. Fiecare dintre noi are acces la farmacii, procură preparate și această cotă a preparatelor procurate din contul pacientului trebuie să fie micșorată prin extinderea sau dublarea, sau triplarea a listei medicamentelor compensate pe parcursul anilor.

A crescut substanțial în ultimii ani. Lista s-a dublat în decursul a 4 ani, dar avem nevoie încă de un salt suplimentar pentru a veni în susținerea cetățenilor din țara noastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

A doua întrebare, domnule Ceban.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Eu vă mulțumesc.

Doar o precizare la prima întrebare. Deci, domnule ministru, mă interesa în ce termen și care ar fi mecanismul. Nu știu, suma e 35 de milioane, mai mare, mai mică, dar se spune că e pe aici undeva.

Eu pot să vă spun, în numele fracțiunii, vă confirm faptul că în ultimele două săptămâni, deci avem noi un instrument care lucrăm cu cetățenii, avem peste 400 cereri de acest tip, că, uite, noi o să le direcționăm oricum spre Ministerul...

Domnul Mircea Buga:

Chiar așteptăm.

Domnul Ion Ceban:

...Sănătății, dar există probleme substanțiale. Și cum vedeți termenii și, propriu-zis, mecanismul va funcționa pentru toți? Pentru că lumea se jeluie că au venit, au cumpărat din buzunarele proprii și nimeni nu vrea să-i asculte în acest sens.

Domnul Mircea Buga:

Noi chiar vă mulțumim și vă rugăm să ne... (*Rumoare în sală.*) Poftim? Da, da. (*Rumoare în sală.*)

Noi chiar vă rugăm să ni le redirecționați, să examinăm și noi care sînt problemele.

Vreau să spun că și la noi vin cereri multiple. Nu toate se referă la preparate care sînt compensate conform legislației actualmente.

Mulți și-ar dori o compensare și pentru alte preparate, care nu sînt incluse în listă. De asta și am vorbit despre necesitatea extinderii acestei liste. Și, ca și termen, ele sînt stipulate. Deci compania compensează farmaciile lunar către instituțiile farmaceutice aceste costuri.

Iar în spitale iarăși pe parcursul unei luni se compensează costurile și se returnează, dar, evident, trebuie să fie justificate prin bonurile fiscale corespunzătoare, confirmată identitatea pacientului care a beneficiat.

Deci este un mecanism pe care fiecare instituție îl aprobă pe interior în conformitate cu legile contabilității. Nu este ceva nou în aspectul returnării mijloacelor financiare utilizate neconform.

Dacă este... considerați că este necesar, putem să venim cu niște clarificări suplimentare în acest sens sau cu... poate cu o instrucțiune suplimentară elaborată la nivelul Ministerului Sănătății, pentru a avea o claritate, să zicem, suplimentară.

Și referitor la remarca care a fost legată de sesizare. Noi, într-adevăr, am avut cîteva controale efectuate în comun de mai multe instituții ale statului. Am primit la o parte din ele actele de control. Am solicitat, cum am zis și în informația prezentată, am solicitat explicațiile conducătorilor instituțiilor medicale.

Evident, urmare a acestor explicații, vor veni și sesizările de rigoare pe care nu le dorim, dar pot să existe în condițiile cînd au fost făcute anumite abuzuri la oricare din institutii n-ar fi ea.

Și aceste ultime acte de control noi încă nu le-am primit, din păcate, v-am spus că sînt în proces de perfectare de la Ministerul Afacerilor Interne și la Inspecția farmaceutică și ele vor veni, în continuare, iarăși cu solicitări de rigoare.

Dacă se constată nereguli majore, noi sîntem obligați, conform legii, să sesizăm organele corespunzătoare.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Aveți a doua întrebare din partea fracțiunii.
Domnul Odnostalco.
Da, poftiți.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Спасибо.

Господин министр,

Мой вопрос касается медучреждения, точнее – городской родильный дом номер 2, который находится в городе Кишиневе. Там уже ситуация очень сложная. 20 лет они борются за незакрытие свое. Там разные вопросы.

Domnul Andrian Candu:

Mă scuzați.

Domnul Vladimir Odnostalco:

...Хорошо.

Domnul Andrian Candu:

De procedură se referă doar la situația medicamentelor de pe piață. Nu poate fi depășit acest domeniu.

Vă rog frumos, domnul Odnostalco.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Я прошу прощения. Тогда пусть это будет домашним заданием. Я передам господину министру.

А у меня вопрос будет тогда по теме, что касается медикаментов. В начале года все поставщики, органы по медикаментам говорили о том, что поднялись цены на лекарства, особенно в розничной сети, за счет поднятия курса национальной валюты. Тогда был курс... Я помню, на комиссии у нас: приходили представители Агентства по Медикаментам и говорили о том, что поднялся курс, поэтому поставщики подняли цены на лекарства.

Сегодня, как докладывает Правительство Нацбанк, курс вроде как стабилизировался, но цены остались. Вот с учетом этих обстоятельств, что вы будете делать?

Domnul Mircea Buga:

Da. Mulțumesc.

Mecanismele despre care am vorbit de indexare a prețurilor se referă... este în ambele direcții. În caz dacă se majorează rata de schimb valutar – prețurile cresc, și invers, dacă avem situația de care... la care ați spus dumneavoastră, prețurile vor scădea. Deci ele automat se micșorează.

Totodată, ca o precizare. Toate ordinele care au fost emise de către Ministerul Sănătății de reînregistrare a unor prețuri în euro și dolari prețurile au crescut... au scăzut constant, au scăzut constant pe parcursul întregii perioade a

anului precedent și anului curent. Deci noi la fiecare ordin, în mediu, avem minus 4, minus 5 la sută scădere a prețului la preparate în euro și dolari.

Ne dorim să nu existe o creștere substanțială a valorii leului față de euro și dolar și atunci va fi posibilă... dar ceea ce a fost operat deja a fost operat în conformitate cu prevederile legale și, dacă va fi necesar, vom interveni în sensul micșorării fără doar și poate.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Odnostalco,

Dacă aveți precizare.

Vă rog frumos, un minut.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Да, уточнение.

Господин министр,

Агентство по медикаментам повысило цены на 10–15%, но в аптеках реально в розничной сети они на 200–300% увеличились. И хуже всего, что это с учетом сезонных лекарств (Сейчас грипп у нас, вот и сезонные лекарства.). Я могу список предоставить, у меня есть, чтобы сейчас не озвучивать конкретные позиции, по которым цены увеличились на 200–300%.

Domnul Mircea Buga:

Chiar o să vă rog...

Mulțumesc pentru întrebare.

Chiar o să vă rog să îmi dați aceste poziții să le verificăm suplimentar.

Eu vreau să spun că Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, prin Inspekția farmaceutică, în ultimele două luni, a efectuat 58 de controale în farmacia și în depozitele farmaceutice, anume pentru verificarea corectitudinii aplicării adaosului comercial la medicamente.

Ordinele care au fost de indexare a prețului la medicamentele de import se referă doar la cantitățile care sînt livrate ulterior aprobării acestui ordin. Deci o majorare masivă la toate pozițiile nu este posibilă, noi vorbim doar de pozițiile care urmează a fi importate ulterior aprobării ordinului din 16 februarie curent.

Dacă aveți o astfel de situație, chiar vă rog să mi-o arătați. (*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Brega,

Aveți posibilitate din partea fracțiunii – două întrebări, două minute fiecare.

Vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Desigur că purtați dumneavoastră o răspundere parțială față de cele întâmplate, nu erați ministru, desigur că, dar în calitate de director al CNAM ați avut toată posibilitatea să verificați unde au plecat banii dumneavoastră.

Dar am două întrebări. Prima întrebare. Spuneți-mi, vă rog, deci Ministerul Sănătății pentru procurarea medicamentelor compensate formează o comisie, eu am datele oficiale primite de la fostul ministru unde în această comisie erau incluși toți angajații ministerului pînă și inginerul șef, îmi pare că, nu am acum la mine lista, și nicidecum în această comisie nu a fost introdus nici un medic. Un singur profesor a fost introdus acolo, nu îi dau numele, care nici el nu a fost invitat.

Era clar pentru ce se face această comisie și în așa mod, pentru că era ușor de promovat toate medicamentele... că este un business, clar, din start că ai un venit mare la medicamentele compensate, să poți promova toate medicamentele ale angajaților din Ministerul Sănătății, nu o să le dau nume, dumneavoastră destul de bine îi cunoașteți.

Întrebarea mea: o să mențineți în continuare această comisie sau...

Și o sugestie. Includeți, vă rog, în această comisie specialiștii din domeniu, că mai bine ca specialiștii în domeniu nu mai cunoaște nici inginerul șef, nici contabilii de la minister și nici birocrații de la minister.

Întrebarea mea este: o să schimbați comisia și o să introduceți specialiști sau nu?

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult, domnule deputat.

Și noi am... adică am spus chiar în informația pe care am prezentat-o, am vorbit despre compartimentul îmbunătățirii mecanismului de includere a preparatelor în lista de medicamente compensate. Avem o serie de recomandări și din partea experților străini care au făcut această evaluare în perioada anterioară.

Evident că acest mecanism va fi schimbat destul de mult, deoarece avem probleme și cu analiza economico-financiară a includerii unor preparate în lista de medicamente compensate. Pe lângă faptul ce spuneți dumneavoastră, participarea anumitor specialiști pe tipuri și pe grupe de preparate care urmează a fi incluse.

Evident, fiecare specialist își dorește să fie incluse cît mai multe poziții din grupa proprie, indiscutabil, dar trebuie să existe un mecanism clar în funcție de fondurile existente și analiza economico-financiară, și cost-eficiența introducerii preparatelor în lista de... compensate.

Aceste mecanisme există în Europa. Procesul trebuie să fie descris foarte clar, fără aplicarea arbitrară din partea oricărui membru al comisiei. Comisia trebuie doar să stabilească, să confirme corectitudinea a ceea ce a fost pregătit de către instituțiile abilitate sau de către grupurile de specialiști abilitate.

Și vreau să zic: în curînd vor fi făcute aceste modificări și, dacă chiar aveți dumneavoastră sugestii aparte, cu mare drag putem să le luăm în calcul.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

A doua întrebare – domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Și a doua întrebare. Dumneavoastră, în discursul dumneavoastră, acum, ați pronunțat „medicamente ieftine”. Este cunoscut faptul că ieftin și gratis există numai într-un singur caz. Eu nu neg faptul că trebuie să fie medicamentele ieftine, dar cu o singură condiție: și de calitate, și eficiente.

Noi cunoaștem, de pildă, unii producători autohtoni care au câștigat sute de licitații și câștigă mai departe, care, în realitate, produc cretă. Un singur caz. Un preparat care costa mai scump ca originalul de 3 ori, generic, 1826 de lei, la momentul sesizării Ministerului Sănătății, a fost redus la 230 de lei. Vă întreb: care este calitatea acestui preparat dacă de la 1800 la 230?

Eu ce vreau să vă spun? Noi câștigăm la licitații medicamente ieftine care nu sînt medicamente, dar îi cretă, dar pe urmă pierdem de 5 ori mai mult pentru a trata toate complicațiile, a modifica altele...

Deci eu vă rog să ne bazăm, totuși, pe preț ieftin, calitate și eficiență, pentru că cel ce pierde... câștigăm astăzi un leu cu antibiotice, știți care e producătorul, peste 3 zile, la acele medicamente se modifică indicațiile, cheltuim bani și mai mulți. Deci să facem, totuși, să fim de acord că nu numai ieftin, dar și eficiente să fie. Mai bine pierdem un leu astăzi, ca să câștigăm mâine 10.

Vă mulțumesc.

Domnul Mircea Buga:

Și eu vă mulțumesc, domnule deputat.

Eu sînt de acord cu dumneavoastră. La preț mai ieftin, calitativ și eficient, acesta este unul din principiile de care trebui să ne ghidăm în toate listele de preparate care sînt incluse în procurări.

Cît privește posibilitatea în continuare de ajustare a prețurilor cred că ar fi binevenit să reevaluăm și grupul de țări de la care se pornește prețul mediu înregistrat în... la import și acest grup de țări să fie reevaluat pentru a avea o scădere, într-adevăr, bazată pe calitate și pe eficiența unui preparat dat. Și o să luăm în calcul acest lucru.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Brega,

Mai aveți precizări? Nu.

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Stratan – două întrebări sau din partea Frațiunii.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Este adevărat, am avut în aceste... primele două luni o situație complicată, dificilă la capitolul și la subiectul discutat, dar aș vrea să recunoaștem că, de fapt, în fiecare an, în primele două, trei luni ale fiecărui an instituțiile medicale se confruntă cu o doză de vulnerabilitate mai mare la acest capitol, pentru că în fiecare an instituțiile nu au la timp și nu sînt asigurate cu medicamente și consumabile.

Eu vreau să vă întreb: în afară de acele decizii pe care le-ați luat și ați întreprins prin hotărîri de Guvern, nu considerați necesar că ar trebui să amendam anumite prevederi legislative care ar stipula și ar stabili un termen limită de desfășurare a achizițiilor publice la acest capitol și chiar de înregistrare a contractelor, pentru că noi am văzut, licitațiile au loc prin septembrie, dar înregistrarea contractelor – la sfîrșit de ianuarie sau început de februarie.

Dacă ar fi o prevedere că în prima decadă a lunii decembrie deja acest proces este încheiat și fiecare instituție, cînd ajunge la 1 ianuarie, știe de la cine cumpără, cine trebuie să îl asigure cu respectivele medicamente consumabile, parafarmaceutică, reagenți de laborator. Aceasta este prima întrebare.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc, doamnă deputat.

Eu cred că legea care există este suficientă pentru achiziționarea în termen a medicamentelor. Altceva este că mecanismul nu funcționează la alte etape, la etapa, cum ați spus dumneavoastră, din septembrie pînă în ianuarie, de la licitație pînă la înregistrarea contractelor la achiziții.

Și noi chiar în regulamentul pe care l-am modificat și care va fi publicat în Monitorul Oficial o să vedeți anumite poziții cu termene concrete: în atîtea zile trebuie să fie pregătite contractele, în atîtea zile trebuie să fie semnate, prezentate la Agenția de Achiziții pentru înregistrare.

Termenul de înregistrare la achiziții deja este stipulat de alte acte legislative care nu urmează... care nu trebuie să fie, să zicem, specificate pentru domeniul nostru nemijlocit.

Ulterior, toate repartizările de contracte de la un agent economic la altul, toate să fie sub egida unei singure instituții, că acum mii de contracte care sînt s-au perindat de la furnizori, de la prestatori și ele dispăreau, așa... sau se opreau undeva pe parcurs, se mai tărăgăna întreg procesul.

Acum este o instituție a statului, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale care trebuie să preia controlul și monitorizarea exactă a întregului flux de achiziții care este, și respectarea termenelor care sînt stipulate în legislație. Nu putem stipula doar un termen anual. De ce spun acest lucru? Deoarece se întîmplă foarte multe cazuri cînd nu vin poziții de preparate și urmează să fie făcute alte licitații suplimentare sau repetate. Dar trebuie să existe un mecanism coerent și clar pînă la urmă, cînd și cum trebuie să fie făcut acest lucru. Și mai este un moment. Instituțiile medicale nu trebuie ele să intervină cu proceduri de achiziții din o singură sursă, cînd pot să crească prețurile la preparate etc.

Totul trebuie să fie făcut centralizat prin Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, dar trebuie să existe acolo o claritate în rapiditatea efectuării acestor licitații pentru a nu crea disfuncții în prestarea actului medical.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Mai aveți precizare sau a doua întrebare?

Doamna Valentina Stratan:

Mai am o întrebare, ține și este la capitolul dreptul pacienților asigurați.

Domnule ministru,

În scurt timp cred că vom veni cu discuții în societate și în Parlament a proiectului Legii fondurilor. Și atunci apar, îndeosebi, aceste întrebări ale cetățenilor despre valoarea, utilitatea poliței de asigurare, la ce bun, ce ne oferă această poliță? Și pentru că tot dumneavoastră ați afirmat dreptul pacienților ca în aceste... care în aceste două luni s-au tratat parțial în instituțiile medicale și din cont propriu, vreau să vă întreb: la câți pacienți s-au returnat acele cheltuieli și care este suma care constituie rambursarea?

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult.

Referitor la ceea ce ați spus la primul punct, legat de necesitatea intervenției pentru pacienții noștri. Cred că vom avea posibilitatea să discutăm și în contextul aprobării Legii fondurilor pentru anul 2015. Noi vom veni cu anumite propuneri. Evident, ne dorim ca pacienții să aibă o compensare cât mai mare a costului pe care îl achită în farmacii. Or, povara acestor costuri în farmacii reprezintă 70 la sută din toate cheltuielile directe ale pacienților în sistemul de sănătate. Și cunoașteți dumneavoastră acest lucru. Și aceste lucruri trebuie să fie depășite pas cu pas, evident, nu în primul an, dar pas cu pas să încercăm să le depășim.

Cît privește la returnare, mecanismul este lansat, mecanismul funcționează. Dar, din păcate, încă nu apelează foarte mulți pacienți. Noi ne dorim să fie claritate și pentru ei, că acest mecanism există și trebuie să apeleze când este necesar. Dacă sînt anumite clarificări și am vorbit la o întrebare anterioară, noi vom ieși poate cu instrucțiuni suplimentare. Dar este vorba de zeci sau sute de pacienți. Nu sînt atît de mulți care au apelat pe parcursul lunii ianuarie și februarie la returnarea anumitor plăți. Dar plățile pentru un pacient se cifrează în jur de 1000, 2000 de lei pentru fiecare caz.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Nu mai sînt precizări.

În continuare domnul Pistrinciuc,

Vă rog frumos.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Da, vă mulțumesc foarte mult.

Domnule ministru,

Într-adevăr, a fost o situație regretabilă. Într-un fel putem spune că într-o perioadă scurtă de timp a fost și o situație de criză în lanț. Deci s-a început de undeva, a ajuns pînă la pacient, pînă la medici care au trebuit să sufere unii în activitatea lor, alții în a primi servicii de calitate. Dar dacă privim procesul în întregime, noi la comisie am organizat și niște audieri publice și am observat așa un detaliu că într-un fel această criză artificială sau deficitul, acest deficit artificial de medicamente a pornit într-o perioadă aproape, să spunem așa, într-un moment... Și a fost acceptat cu ușurință cam de toți importatorii de medicamente.

Eu înțeleg că, și este salutar faptul ce ați spus și dumneavoastră, că ați început și procesul de evaluare disciplinară a celor care poate n-au încheiat contracte sau n-au gestionat corect procesul. Eu nu sînt din domeniu, dar am observat cînd se vorbește despre importatorii de medicamente parcă toată lumea înmărmurește și este așa un proces transpolitic din toate viziunile politice.

Întrebarea mea este foarte clară. Nu vi se pare straniu că această criză a început practic din anumite date, undeva aproximativ pe data de 20 noiembrie în raportul prezentat comisiei, care a fost făcut încă înainte de a fi dumneavoastră numit? Se pare că a fost și o înțelegere de cartel, o înțelegere a tuturor importatorilor care știm că au și o putere așa de influență poate destul de mare, fiindcă de la ei a pornit în lanț deja la distribuitori etc., etc. Că nu au putut să-și onoreze contractele, chiar dacă problema cu cursul valutar atunci nu era în vîrfurile lui, în picul pe care l-am știut în altă dată și chiar cînd au fost atestate că nu erau executate contracte deja semnate. Deci admiteți că ar putea să fie o astfel de...

Domnul Andrian Candu:

Mă scuzați, continuați. Continuați, încă un minut mai aveți.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Dacă admiteți că ar putea să fie așa o înțelegere. Înțelegem că nu este instituția dumneavoastră responsabilă de a examina acest lucru. Și dacă da, dacă veți... ați făcut sau veți face demersurile necesare pentru a clarifica acest lucru?

Mersi mult.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult.

Domnule deputat,

Din cîte îmi amintesc, într-adevăr, în cadrul comisiei dumneavoastră deja ați abordat această întrebare. Și din cîte știu, în decizia care a fost aprobată de comisia parlamentară, este o solicitare expresă către organele statutului să verifice dacă n-au fost înțelegeri speciale între furnizorii de medicamente și care artificial au creat sau parțial au putut influența această criză de medicamente, care a fost pe la începutul anului.

Eu bănuiesc că ar putea să fie astfel de situații, deși nu sînt eu cel care mă pot pronunța. Evident sînt doar instituțiile care se vor pronunța. Altceva, eu sînt sigur că au existat anumite prevederi care pe mulți îi stimula să nu execute contractele. Chiar aceeași sancțiune care era derizorie de 0,1 la sută pentru fiecare zi de întîrziere. Aparent că într-o situație normală poate nu a fost atît de evident acest lucru.

Dar acum situația s-a agravat și eu am avut discuții chiar cu unii furnizori de medicamente deschis. Și îmi spuneau: „Sincer să spun, domnule ministru, eu mai bine nu livrez. 5 la sută plătesc amenda din costul contractului. Ceea ce mă afectează mult mai puțin decît, eventual, să livrez sau alte lucruri care mai sînt”.

Dar eu cred că orice sancțiune n-ar fi, poate să-i lezeze pe acei rău intenționați. Cei care sînt bine intenționați și merg spre onoarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale nu vor avea de suferit. Și eu știu foarte mulți furnizori de medicamente care au livrat chiar în condițiile cele mai grele. Dar a fost o serie care, într-adevăr, cum spuneți dumneavoastră, din anumite motive, pe care le putem bănuși, au reținut acest proces de livrare.

Domnul Andrian Candu:

Precizare, înțelegem, domnul Pistrinciuc, aveți?

Domnul Vadim Pistrinciuc:

O mică precizare. Tot în cadrul audierilor noi am observat că, într-adevăr, au fost și de cei care nu respectă prevederile contractuale. Însă cînd am verificat, dacă sînt sancționate și sînt introduse în lista neagră a Agenției de Achiziții Publice, dacă nu mă înșel, colegii o să mă corecteze, două întreprinderi erau acolo puse. Și din cîte știm, să sesizeze astfel de nerespectări contractuale au dreptul inclusiv managerii de instituții medicale.

Și de aceea noi v-am ruga respectuos să încurajați colegii, medicii, managerii instituțiilor să sesizeze, fiindcă lista aceasta neagră își pierde însemnătatea. Nu-i nici listă neagră, dacă este goală.

Mersi foarte mult.

Domnul Mircea Buga:

Absolut de acord, lista de interdicții și noi am introdus o serie de mecanisme chiar în Regulamentul de achiziții. Instituția medicală este obligată pe parcursul unei luni să sesizeze Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, care centralizează toate plîngerile pe un anumit furnizor și ulterior le readresează Agenției pentru Achiziții Publice în termenul legal. Or, instituțiile medicale depășeau acest termen și cînd venea solicitarea, deja era tîrziu pentru a fi introdusă în lista de interdicții. Și aici uneori este stranie această apatie a unor instituții medicale și a unor furnizori să se atace unul pe altul în instanță, inclusiv la capitolul penalități.

De aceea trebuie să schimbăm mecanismul dat. Trebuie să schimbăm și atitudinea: responsabilizarea tuturor – și a managerilor de instituții medicale, și a

furnizorilor de preparate farmaceutice. Ori, cum vă spuneam, sănătatea este cea mai importantă, nu trebuie să ne jucăm cu sănătatea omului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

A doua întrebare din partea fracțiunii.

Domnul Știrbate de pe locul domnului Creangă.

Domnul Petru Știrbate:

Domnule ministru,

Deci am o mică întrebare. Dar înainte de a adresa întrebarea, în continuare la ceea ce a întrebat domnul deputat, noi avem în stat din păcate, avem din fericire, avem o instituție care se ocupă cu înțelegerile acestea de cartel. Mă refer la antimonopol sau concurență loială, cum o mai cheamă. Deci eu nu știu dacă a fost sesizat, din păcate, eu nu eram atunci membru al comisiei, când au fost audierile acelea publice care... publice sau în comisie care ar putea să sesizeze această instituție a statului, care trebuia să-și facă treaba.

Domnule ministru,

Eu am fost membru al unei comisii, încă în legislatura trecută, care se ocupa de medicamente. S-a lucrat foarte mult. Am descoperit și multe neclarități, din păcate. Din păcate, nu știu cum să zic, dar cred că nu a fost atît de bine condusă comisia și nu s-a finalizat cu luarea deciziei aici în plen, și a rămas, așa și cum spunea domnul Brega, pe rafturile Parlamentului.

Atunci în discuțiile comisiei era o problemă foarte enormă ceea ce ține de producătorii autohtoni. Acum vreau să întreb o chestiune, fiindcă v-am zis, din păcate, nu am fost la discuții în comisie.

Dacă și producătorul autohton de data aceasta a refuzat sau a întîrziat să-și facă datoriile față de el, ca furnizor și producător, față de instituțiile medicale și dacă și producătorul autohton exact la fel a procedat ca și importatorii în situația aceasta, hai s-o numim, așa, ușor, de criză, care a fost în medicamente, fiindcă atunci comisia a studiat niște lucruri, într-adevăr, că producătorul nostru nu este pus în egale condiții ca și importatorul.

Vă rog.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc mult, domnule deputat.

Din păcate, în Republica Moldova cam 85 la sută din medicamentele care sînt pe piață, sînt de import. Doar 15 la sută sînt de producție autohtonă. Industria nu este atît de dezvoltată în Republica Moldova, iarăși din păcate, dar vreau să zic că noi nu vorbim concret de producători. Noi vorbim de distribuitori, de cei care distribuie, conform contractelor încheiate cu instituțiile medico-sanitare.

Deci orice producător n-ar fi, fie autohton, fie străin, are o rețea de distribuție prin anumite depozite farmaceutice care încheie contract. La ei ne-am referit cînd rețineau anumite livrări și nu toți producătorii.

Vreau să spun că cred că acei autohtoni sînt mai bine intenționați, de regulă, decît alții.

Dar în cazul dat chiar nu pot să vă răspund exact la întrebare.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dacă aveți precizări? Nu sînt precizări.

Da, doamnă Domentî,

Aveți precizare ce ține de Consiliul Concurenței înțelegem.

Doamna Oxana Domentî:

Mulțumesc.

Mai mulți colegi au adresat întrebări cu privire la sesizarea anumitor organe. Deci noi am aprobat o decizie în cadrul comisiei și, în conformitate cu această decizie, eu, în calitate mea de președinte, am adresat aceste sesizări către Procuratură, către Centrul Național Anticorupție și către Consiliul Concurenței, ca să examineze această situație.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim frumos.

Și vă mulțumim, domnule Buga.

Vă mulțumim.

Și acum, onorat plen, normal, mai avem o persoană invitată, doar că a expirat sau expiră în 3 minute termenul de o oră, prevăzut de Regulament și în baza articolului 124 alineatul (4), normal, ar trebui să închei această oră. Dar plenul, pînă la urmă, poate să decidă, ca și o excepție.

Iată de ce, dacă considerați să mergem pe aceeași procedură, vine doamna ministru, dă informațiile solicitate, doamna Domentî are prioritate și după aia, pe fiecare fracțiune cîte două întrebări pe aceeași procedură.

Dacă sînteți de acord să continuăm, ca și excepție din prevederile Regulamentului, atunci vă rog să supunem votului.

Cine este pentru o astfel de propunere?

Majoritatea.

Vă rugăm frumos atunci să continuăm, fără limită în timp, la nivel de sesiune întregă, dar cu respectarea acelei proporții și cu limitele timpului prevăzut pentru întrebări.

Doamnă Glavan,

Poftiți.

Doamna Ruxanda Glavan – ministrul muncii, protecției sociale și familiei:

Stimate domnule Președinte,

Onorată asistență,

Stimați deputați,

Înainte de a vă prezenta nota informativă pe subiectul solicitat de doamna deputat Domenti, țin să fac o mică precizare, că responsabilitatea pentru executarea plăților, pensiilor și prestațiilor sociale aparține Casei Naționale de Asigurări Sociale, la care-i președintă doamna Maria Borta, este prezentă în sală.

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, lunar, de rînd cu Ministerul Finanțelor, primește rapoarte de la Casa Națională de Asigurări Sociale privind executarea plăților privind pensiile și prestațiile sociale.

Din raportul care ne-a fost prezentat nouă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, vă pot comunica că la ziua de astăzi nu există restanțe la plata pensiilor și altor prestații sociale.

Drept temei, nu există anumite motive de îngrijorare. Pot să vă prezint situația în cifre. În perioada lunii ianuarie a anului 2015 au fost efectuate cheltuieli pentru plata prestațiilor sociale în total în sumă de un miliard 35 de milioane 106 mii lei, dintre care 759 de mii de lei ... 759 de milioane pentru plata pensiilor și alte 275 de milioane 398 de mii de lei pentru plata prestațiilor sociale.

Pentru plata pensiilor s-a transferat la Banca de Economii la data de 6 ianuarie suma de 104 de milioane de lei.

Țin să fac această precizare, atît plata pensiilor, cît și a prestațiilor sociale, Casa Națională de Asigurări Sociale o execută prin două instituții: ÎS „Poșta Moldovei” și Banca de Economii.

În perioada lunii februarie pe aceleași mecanisme au fost transferate și achitate în total suma de un miliard 82 de milioane 73 de mii de lei, dintre care pentru plata pensiilor – 785 de milioane 187 de mii de lei și pentru alte prestații – suma de 296 de milioane 885 de mii de lei.

Prin Banca de Economii în luna februarie au fost transferate și... spre plata pensiilor și altor prestații – 108 de milioane 347 de mii de lei.

Așadar, în luna ianuarie au fost transferate sume pentru achitarea în total de pensii pentru 633 de mii de beneficiari de pensii, iar în luna februarie 660 de mii 267 de beneficiari de pensii.

Acum vreau să fac referire la solicitarea referitor la pașapoartele de tip sovietic și achitarea prestațiilor către acești cetățeni.

Conform Hotărîrii Guvernului din 4... din anul 2013 au fost preschimbate pașapoartele pentru acești cetățeni. Pot să vă comunic că la informația... la data de 4 martie 2013, la ziua de ieri, Întreprinderea de Stat „Registru” ne-a prezentat următoarele informații.

12 mii 832 de cetățeni la moment sînt încă deținători de pașapoarte de tip sovietic, contrapunînd această cifră la suma de 189 mii 842 de posesori, care erau înregistrați în sistem la 1 octombrie 2013.

Trebuie să fac o precizare. Din acești 12 mii 832 de cetățeni deținători de pașapoarte sovietice, circa 5570 locuiesc în stînga Nistrului, alți 5674 sînt actualmente încadrați în procesul de verificare a stării civile, împreună cu autoritățile publice locale. Deci acești cetățeni se caută, se identifică, pentru că fie și-au schimbat domiciliul sau nu au întocmit alte formalități și au plecat peste hotare.

Alți 1623 de cetățeni sînt înregistrați la Casa Națională de Asigurări Sociale în calitate de beneficiari de prestații și urmează să-și perfecteze actele în perioada imediat următoare.

Trebuie să vă comunic că în rezultatul conlucrării Întreprinderii de Stat „Registru” și autorităților publice locale, ne-au fost prezentate informații privind identificarea a 720 de persoane care au refuzat categoric preschimbarea pașapoartelor de tip sovietic.

Aici vreau să vă comunic că toate preschimbările au fost gratuite și rămîn în continuare gratuite.

Pentru toți cetățenii Republicii Moldova buletinul de tip nou se obține gratuit. Pentru cetățenii care au refuzat categoric, din anumite motive, convingeri personale sau religioase, acceptarea unui document de identitate tip nou, cu acordarea unui număr de identificare din 13 cifre, li s-a propus și este valabilă prevederea hotărîrii de Guvern prin care au dreptul să obțină forma nouă sau buletinul provizoriu. Este valabilă, ei au tot timpul acces și posibilitatea să le obțină gratuit.

Vreau să vă informez, pentru acei 728 de cetățeni suplimentar s-au întreprins anumite măsuri. Au fost organizate și echipe mobile.

În teritorii autoritățile publice locale colaborează cu reprezentanții Întreprinderii de Stat „Registru” și suplimentar, pe parcursul acestei săptămîni, în urma unei ședințe comune între reprezentanții Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și reprezentanții Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, am decis să facem comunicate suplimentare pe toate căile posibile, prin intermediul poștașilor, prin intermediul oficiilor Băncii de Economii să informăm suplimentar acești cetățeni despre posibilitatea de a-și perfectă forma nouă, cu înscrisuri manuale și fără evidența electronică.

Acestea fiind spuse, vă mulțumesc și aștept întrebări.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, doamnă ministru.

Deci, doamnă Domentî,

Două întrebări. Vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Mulțumesc, doamnă ministru, pentru informația prezentată.

Această sesizare cu privire la deficiențele pe care le au deținătorii de pașapoarte sovietice la beneficierea de plăți a venit din partea Avocatului Parlamentar. Am ținut neapărat să veniți, să precizați care este situația.

Totuși s-a depistat că există un anumit număr, nu atît de mare, dar există un număr de persoane care ar avea deficiențe și rog să intensificați eforturile ca să soluționați totuși problema.

Iar întrebarea pe care vreau să v-o adresez ține de termenii de plată a prestațiilor. Deci cum sînt stabiliți aceștia?

Deci se știe că ei sînt într-un mod individual stabiliți și vreau să aduceți informația publicului, ca să fie cunoscut cine stabilește și cum sînt reglementați

termenele de plată a prestațiilor sociale, a pensiilor, a ajutoarelor sociale și a altor tipuri.

Doamna Ruxanda Glavan:

Da. Mulțumesc, doamnă președinte.

Într-adevăr, după cum am început alocuțiunea mea, responsabil de plata pensiilor și, de fapt, și de stabilirea acestora este Casa Națională de Asigurări Sociale.

În momentul când cetățeanul se adresează, când a împlinit vârsta de pensionare, are dreptul și posibilitatea să se adreseze la oficiul teritorial al Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru a depune dosarul și pentru a i se stabili și calcula pensia.

Respectiv, dacă cetățeanul s-a adresat la data de 8 a unei luni, atunci plata pensiei va fi stabilită la data de 8 a aceleiași luni.

Din istorie cunoaștem că au fost diferite modalități de organizare a sistemului de plată de către Casa Națională de Asigurări Sociale. Au fost perioade când termenele au fost limitate de la data de 1 la data de 10.

După ce... este un moment care a fost câțiva ani în urmă, după ce au survenit mai multe solicitări din partea cetățenilor, s-a decis extinderea acestei perioade și, practic, în fiecare zi există persoane care au stabilită data de plată.

Ceea ce pot să vă spun că, din analiza informațiilor pe care o avem, actualmente, cele mai mari plăți, sumele... în mare majoritate, pîna la 95 la sută se ridică de către cetățeni pîna la data de 25 a fiecărei luni.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Domentî,

Vă rog, comentariu sau a doua întrebare.

Doamna Oxana Domentî:

Da. Deci aceasta vroiam să precizați că fiecare beneficiar își are termenul său individual la plata pensiilor,...

Doamna Ruxanda Glavan:

Așa este.

Doamna Oxana Domentî:

... pentru că de multe ori acest lucru nu este cunoscut.

În ceea ce privește ajutoarele sociale, tot știu că mai mulți colegi aveau această întrebare cu privire la rețineri la plata acestor ajutoare sociale, tot vroiam să stabiliți că este un termen absolut diferit, iarăși, în funcție de cum stabilește asistentul social acest termen.

Iar cea de-a doua întrebare pe care vreau să v-o adresez ține de situația la capitolul veniturilor la buget al asigurărilor sociale, dacă acesta... dacă există stabilitate, dacă veniturile sînt în creștere, dacă nu aveți anumite probleme la

acumularea veniturilor, fie de la salariați, fie de la bugetul de stat, în calitate de transferuri. Deci care este situația financiară la capitolul buget asigurărilor sociale?

Doamna Ruxanda Glavan:

Mulțumesc, doamnă președinte.

După cum am menționat, este în sală președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale Maria Borta care ar putea să vină cu anumite completări.

Dar luînd în considerare faptul că luna ianuarie și luna februarie deja s-au încheiat, plățile au fost efectuate în volum deplin și în termen, sîntem informați că nu există probleme la capitolul acumulări financiare.

Dacă are doamna Borta alte precizări, vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Mai aveți întrebări, doamnă Domenti? Nu.

Din partea Frațiunii Partidului Democrat – doamna Buliga.

Doamna Valentina Buliga:

Stimată doamnă Președinte a ședinței,

Stimată doamnă ministru,

Stimați deputați,

Ne amintim cu toții că în anul 2014, atît Parlamentul, cît și Guvernul Republicii Moldova au depus eforturi esențiale pentru modificarea cadrului legislativ privind plata prestațiilor sociale mai aproape de către cetățenii noștri.

Cunoaștem cu toții că au fost modificate acele legi. Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei împreună cu Casa Națională de Asigurări Sociale au depus... și Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor au depus eforturi considerabile ca bătrînii noștri să nu mai stea în rînduri să aștepte aceste prestații.

Aș vrea, doamnă ministru, să îmi spuneți la ce etapă sînteți cu acel lucru început, pentru ca începînd cu 1 aprilie sau 1 mai, sper cît mai repede, pensionarii noștri și persoanele cu dizabilități să nu mai stea în rînduri interminabile la oficiile diferitor structuri pentru a primi aceste prestații sociale. Prima întrebare.

Doamna Ruxanda Glavan:

Mulțumesc pentru întrebare, doamnă deputat.

Într-adevăr, toate eforturile care au fost întreprinse s-au materializat prin modificarea cadrului legislativ în așa mod... deja există temei legal pentru ca la licitațiile pe care le vor... vor fi organizate de către Casa Națională de Asigurări Sociale să poată participa și alți prestatori de servicii sociale.

Evident, că în acest caz ne referim la Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” prin intermediul căreia se asigură plata pensiilor, peste 630 de mii de pensionari, ceea ce înseamnă marea majoritate acelor... din acei 676 de mii.

Eu pot să vă comunic că noi sîntem, practic, pe ultima sută de metri. Din informațiile pe care le dețin de la Casa Națională de Asigurări Sociale și de la „Poșta Moldovei”, s-au făcut și toate modificările ce țin de parametrii tehnici,

racordarea softurilor acelor două instituții, pe parcursul lunii februarie s-a început lucrul în regim de testare pentru liste... pentru fiecare pensionar.

Noi sîntem optimiști și vrem să credem că, dacă nu de la 1 aprilie, s-ar putea de la 1 mai această opțiune să fie realizată. Vreau să credeți că ne dorim foarte mult acest lucru, pentru ca acei 630 de mii de beneficiari de supliment să nu mai fie nevoiți să facă cozi la reprezentanțele Băncii de Economii.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Buliga,
A doua întrebare.
Vă rog.

Doamna Valentina Buliga:

Mulțumesc foarte mult.

Și a doua întrebare este legată de situația beneficiarilor de prestații sociale a locuitorilor celor 11 localități de pe malul Nistrului, care noi cu dumneavoastră, la fel, am întreprins măsuri pentru a le oferi un suport suplimentar, atît la pensii, cît și la perioada pînă își stabilesc pensia.

Și aș vrea să îmi... să ne răspundeți la o întrebare: dacă cunoașteți care este situația, pentru că, din cîte cunosc, la etapa precedentă era un flux cam mic de persoane care se adresau?

Aici cred că mai mult doamna Borta poate, dar și dumneavoastră, dacă cunoașteți, dacă s-au intensificat adresările la oficiile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale de către cetățenii care locuiesc și aveau domiciliul la 1 ianuarie 2014 în aceste localități.

Doamna Ruxanda Glavan:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Probabil, mai corect ar fi să răspundă la această întrebare doamna președinte, avînd în vedere că v-am informat, toată baza de date și toate rapoartele se dețin la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Doamnă președinte...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog conectați microfonul 4, rîndul 1 din loja Guvernului.

Doamna Maria Borta – președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale:

Mulțumesc frumos pentru întrebare.

Onorat Parlament,

Deci după cum ați menționat și dumneavoastră, doamnă Buliga, într-adevăr, noi am început acest lucru și am început deservirea cetățenilor, însă acum mergem în regim obișnuit de lucru, la adresarea cetățenilor, le perfectăm pensia aceasta... suportul financiar care a fost decis.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Buliga,
Mai aveți comentarii, întrebări?

Doamna Valentina Buliga:

... Doar aş ruga, atât Casa Națională de Asigurări Sociale, cât și ministerul ca să întreprindă mai multe acțiuni de informare a acestor cetățeni, ca ei să-și cunoască drepturile, pentru că în proces am constatat că informația și legile care au fost modificate și prestațiile oferite de către noi nu au ajuns la urechile oamenilor care trăiesc în aceste localități. De aceea trebuie să intensificați această campanie de comunicare.

Vă mulțumesc mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.
Domnule Brega,
Vă rog, în numele Frațiunii Partidului Liberal.

Domnul Gheorghe Brega:

Doamnă ministru,
Îi cunoscut faptul că noi la moment avem multe legi, vreo 10, peste 10 legi privind pensionarea: procurori, avocați, judecători, polițiști, militari, deputați, miniștri ș.a.m.d.

Deci pe parcursul ultimilor 2 ani de zile des s-a discutat aici, în Parlament, despre legea unică de pensionare. Când o să fie finalizată...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Brega,
Nu vă supărați, acum discutăm strict subiectul la care a fost invitată doamna ministru, alt subiect nu-l dezbatem acum. După ce epuizăm acest subiect trecem la etapa a doua, Ora întrebărilor, și adresați o altă întrebare, acum discutăm strict subiectul abordat și la tema la care a fost invitată doamna ministru.

Conectați, vă rog, microfonul domnului Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Eu nu am înțeles, pensiile ce nu se referă acum? Noi încercăm ceva să...
(*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, noi nu discutăm despre pensii acum.

Domnul Gheorghe Brega:

... încercăm ceva să mușamalizăm sau ce? Lăsați lumea să cunoască.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Brega,

Nu interpretați lucrurile, nu sîntem la bîlci. Este un subiect la care discutăm astăzi la Ora Guvernului și vă rog să vă țineți de acest subiect. Dacă aveți întrebări la acest subiect, vă rog să le adresați.

Aveți întrebări la subiect?

Domnul Gheorghe Brega:

Deci după ultimele întrebări pe domeniul acesta, o să dau întrebarea mea care...

Doamna Liliana Palihovici:

OK.

Domnul Ceban – Frațiunea Partidului Socialiștilor.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult, doamnă vicepreședinte.

Eu, de fapt, aș vrea să clarificăm un subiect aici. Noi am solicitat la începutul ședinței domnului Președinte audieri, audieri mai largi, nu pe subiectul care a întregat doamna Domenti și ni s-a promis că vom putea acorda întregări, două, nu neapărat la acest subiect. Așa am înțeles noi, pentru că de altfel nu insistam. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Ceban,

A fost invitată doamna Ruxanda Glavan să prezinte informație privind achitarea și beneficierea de pensii și alocații sociale pentru deținătorii de pașapoarte de tip ex-sovietic. Restul întregărilor pot fi formulate, în baza Regulamentului, și, bineînțeles, răspunsurile o să vină în scris sau verbal, în baza regulamentului.

Acum, la acest subiect, doamnei ministru, dacă sînt, așa cum ne-am înțeles noi și cum am supus votului decizia ca fiecare fracțiune să aibă posibilitatea să dea două întregări regulamentare a cîte două minute.

Domnul Ceban.

Domnul Ion Ceban:

Da, vă mulțumesc mult, domnule Președinte.

Eu neapărat am să adresez la acest subiect, dar cred că nu este corect. Cel puțin, vom ține cont pe viitor, pentru că noi nu ne-am subsemnat sub solicitarea doamnei Domenti. Noi am avut solicitarea noastră și, respectiv, am fi dorit să adresăm întregări anume la acest subiect.

Dar în fine, stimată doamnă, deci în această perioadă în special rece a anului, mă refer aici la compensațiile pentru perioada rece. Vreau să ne spuneți în dinamică, deci în raport cu aceeași perioadă a anului trecut și a anului precedent, deci 2012 și 2014, cîți beneficiari avem? Pentru că noi avem din toate raioanele

informații că perfectarea actelor pentru obținerea decii compensației pentru perioada rece s-a reținut semnificativ. Iar în foarte multe cazuri, atunci când chiar decii persoana întrunea toate condițiile pentru acest lucru, nu a beneficiat în instanța în final nici pînă în ziua de astăzi.

Vreau să vă comunic că în foarte multe cazuri s-a invocat faptul că există probleme de buget și vreau să ne confirmați, să ne infirmați și la fel ca și în cazul Ministerului Sănătății am să vă transmit sute de cereri în acest sens, care nu au fost pînă la momentul de față administrate sau...

Doamna Ruxanda Glavan:

Eu vă mulțumesc pentru întrebare, domnule Ceban.

În dinamică, am înțeles întrebarea. Deci în dinamică pot să vă spun, să vă comunic următoarele. În luna octombrie-noiembrie a anului 2014 au fost făcute modificări legislative, inclusiv reducerea anumitor indicatori proximi, modificarea pragului venitului lunar minim garantat, care au dus la intrarea în sistem a mult mai multor familii decît au beneficiat de... Așa eu am să vă prezint informația pentru anul 2014 în total. Deci au fost beneficiari de ajutor social 42 de mii 455, ajutor pentru perioada rece a anului...

Domnule deputat,

Păi dacă mi-ați adresat întrebarea, vă rog să așteptați să vă comunic și răspunsul. 54 de mii 430 de beneficiari pentru ajutorul pentru perioada rece al anului. În total, pentru plata ambelor prestații s-au plătit și s-au transferat 335 de milioane 784 de mii de lei, dintre care 108 milioane 592 de mii pentru plata pentru perioada rece a anului. Aceasta în 2014.

În 2015 noi avem doar datele preliminare pentru ianuarie, pentru că pentru februarie abia s-a încheiat luna și noi primim rapoartele din sistem la data de 15.

În luna ianuarie, în total beneficiari de ajutor pentru perioada rece a anului au fost 100 mii 935 de cetățeni, care este un record înregistrat în luna ianuarie 2015, de la momentul când a fost lansat Programul de ajutor pentru perioada rece a anului. Pentru această... Și au fost achitate toate plățile.

Referitor la ceea ce spuneți dumneavoastră de termen. Media pe sistem este de 8 zile. Maxim care a fost înregistrată a fost 21 de zile.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos. Aveți o precizare sau...

Doamna Ruxanda Glavan:

De la momentul depunerii pînă la momentul obținerii deciziei.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, domnul Ceban.

A doua întrebare, vă rog frumos.

Domnul Ion Ceban:

Doamnă ministru,

Eu aş fi vrut să cred cifrelor pe care le spuneţi dumneavoastră. Nu, haideţi. Eu cred că oamenii nu vin la oficii, nu contează ale dumneavoastră sau ale noastre, să ne spună lucruri care nu au loc. Dar în fine, să rămână pe seama ministerului. Eu aş fi vrut ca această informaţie să ne-o prezentaţi şi în scris. În dinamică, repet, 2012–2015.

Vă mulţumesc.

A doua întrebare ar fi cu suplimentul la pensie, care este situaţia, unde primeşte lumea şi cum?

Doamna Ruxanda Glavan:

Eu am răspuns la această întrebare.

Domnul Ion Ceban:

Eu poate eram ieşit din sală. Dacă puteţi, am dreptul la întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ruxanda Glavan:

Eu am răspuns la această întrebare.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Vă rog frumos. Fiecare deputat are dreptul să adreseze întrebare regulamentară două minute. Vă rugăm frumos.

Doamna Ruxanda Glavan:

Vă răspund, vă răspund la întrebare.

Domnul Andrian Candu:

Şi de zece ori dacă o să întrebe, de zece ori o să fie nevoie de răspuns.

Vă rog frumos, domnul Ceban, continuaţi.

Doamna Ruxanda Glavan:

Aşa, actualmente, suplimentul pentru pensie în mărime de 100, 120 sau 180 de lei în dependenţă de anumite criterii, se plăteşte prin Banca de Economii. Anul trecut au fost făcute toate modificările legale pentru ca la licitaţia care va fi organizată de către Casa Naţională de Asigurări Sociale să poată participa alţi prestatori, adică „Poşta Moldovei”. S-au făcut toate modificările de soft şi în luna februarie au lucrat în regim de test între Casa Naţională de Asigurări Sociale şi „Poşta Moldovei”, s-a implementat sistemul de lucru pe liste. Şi dacă nu vor apărea alte momente tehnice în perioada de testare, sperăm că de la 1 mai vom reuşi plata suplimentului odată cu... prin „Poşta Moldovei”.

Domnul Andrian Candu:

Precizare. Vă rugăm frumos. Un minut aveți.

Domnul Ion Ceban:

Precizare.

Stimați colegi,

Eu vă rog fără mare gălăgie. Este vorba de bătrînii noștri care stau în rînduri, nu contează că este vară sau că este iarnă, pentru un supliment elementar la pensii, că-i minus 20, că-i plus 40. Și nu trebuie să faceți aici tot felul de lucruri. Un an și jumătate se rezolvă. Noi discutăm despre lucrurile acestea de la 1 ianuarie 2014. Și ori de cîte ori ar fi, e bine să punem acest punct și subiect în discuție la Parlament. Pentru că nu-i normal, o persoană de 80 de ani să stea în rînduri cînd îi minus 20 afară sau cînd îi plus 40.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dacă mai sînt întrebări în adresa domnului ministru.

Doamna Domentii are ca precizare.

Doamna Oxana Domentii:

Eu vreau să precizez, stimați colegi.

Eu cred că soluția durabilă, da, de a facilita procesul de beneficiere al aceluiași supliment financiar este să-l încorporăm în pensie. Anume acest lucru l-am făcut. Am venit cu o inițiativă legislativă în Parlament, prin care am propus ca pensia să fie calculată din... să fie compusă din două componente. O componentă – pensia de bază, o sumă fixă de care să beneficieze absolut toți pensionarii care se pensionează în condiții obișnuite pentru limită de vîrstă și cealaltă componentă să păstreze mecanismul actual, bazat pe contribuții și pe stagiul de cotizare. Eu cred că aceasta ar fi soluția corectă și durabilă, astfel încît toți pensionarii să beneficieze în aceeași zi și prin aceeași modalitate de pensie. Totodată, să asigurăm echitatea socială care astăzi a fost distorsionată, nu doar pensionarii care au pensia mai mică de 1300 de lei, 1500 de lei, dar și acei care au un stagiul de cotizare mai mare și au avut un salariu mai mare să beneficieze de acest suport la pensie încorporat în pensie.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Vă mulțumim, doamna ministru.

Vă mulțumim.

Sînt mai multe înscrieri de procedură sau întrebări în continuare?

Vreau să vă readuc aminte că sîntem în depășire deja a termenului. Dar pentru săptămîna viitoare, bineînțeles, formulați întrebările și menționați, totodată, dacă vreți un răspuns scris sau răspuns verbal pentru săptămîna viitoare. Și dacă e în scris – 15 zile la dispoziție.

Doamna Stratan,
Vă rog frumos.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am două întrebări. Una o adresez Ministerului Sănătății, domnului Mircea Buga, ministru. În data de 29 mai 2014, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 88, prin care a completat articolul 20 al Legii ocrotirii sănătății cu două prevederi referitoare la acoperirea cheltuielilor pentru protezele individuale și consumabile, necesare pentru reabilitarea chirurgicală și protetică a pacienților cu tumori maligne din regiunea capului și gâtului, și ale aparatului locomotor, cât și pentru exoprotezele și implanturile mamare, necesare pentru reabilitarea pacienților cu tumori maligne din contul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, gestionate de CNAM.

Legea nr. 88 prevede că Guvernul în termen de 3 luni să prezinte Parlamentului propuneri pentru armonizarea legislației în concordanță cu respectiva lege. Astfel, Guvernul, prin intermediul Ministerului Sănătății, urma să elaboreze mecanismul de implementare și realizare a intențiilor bune ale parlamentarilor. Subiectul a fost mediatizat pe larg în mijloacele mass-media. Astfel, cetățenii au fost informați despre dreptul obținut prin lege pentru pacienții vizați, care pînă în momentul de față nu-și pot revendica drepturile stabilite, din motivul lipsei pînă în prezent a mecanismului de realizare a acestora.

În acest context, solicit respectuos prezentarea informației exhaustive cu privire la acest subiect la Ora Guvernului din cadrul ședinței Parlamentului, pentru a aduce cât mai multă claritate tuturor celor vizați și a le răspunde pacienților cînd și cum vor putea primi acest suport financiar.

A doua întrebare este adresată Academiei de Științe a Moldovei, domnului Gheorghe Duca, președinte.

Prin prezenta, solicit respectuos informarea cu privire la numărul subiecților din sfera științei și inovării, care-și desfășoară activitatea de bază în instituțiile medico-sanitare publice și participă considerabil la procesul de acordare a asistenței medicale pacienților din aceste instituții.

Totodată, solicit respectuos prezentarea informației cu privire la angajații din instituțiile medico-sanitare publice ce au grade științifice, dar sînt salarizați din bugetul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și nu beneficiază la salariu de indemnizațiile pentru acestea.

În acest context, rog să fie indicate date separate pe fiecare instituție aparte.

Răspunsul îl aștept în scris.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

De fapt, vin cu această intervenție pentru că sîntem aproape de sfîrșitul ședinței și acestei runde de întrebări.

Eu, de altfel, vroiam să spun un singur lucru, că sîntem în preajma zilei de 8 martie – Ziua internațională a femeii și gîndesc că este tocmai momentul potrivit să aducem cele mai sincere și frumoase felicitări pentru toate doamnele și domnișoarele din țara noastră, mamele noastre, soții, surori, fiice, colege, inclusiv prezente în această sală, și să le dorim tot binele de pe această lume.

Și ar fi, cred că, frumos, domnule Președinte, îmi permiteți această adresare respectuoasă către dumneavoastră, la sfîrșitul ședinței, în numele întregului Parlament, ca și Președinte, să puneți un punct la această felicitare.

Domnul Andrian Candu:

Neapărat o să punem punct și chiar și cu florile care sînt pregătite deja pentru frumoasele noastre doamne din plen și ca funcționari ai Parlamentului, și nu numai.

Continuăm cu întrebările.

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Astăzi, în presa din Republica Moldova, a apărut un amplu material, care pune la îndoială anumite aspecte din CV Prim-ministrului Chiril Gaburici.

În acest sens, solicităm prezența pentru săptămîna viitoare în plenul Parlamentului a ministrului educației Maia Sandu, pentru a clarifica anumite aspecte din CV-ul domnului Gaburici referitoare la studiile și diplomele obținute pe teritoriul Republicii Moldova.

Și, mai exact, informația trebuie să conțină următoarea informație.

Unu. Dacă a fost sau nu domnul Gaburici exmatriculat de la Colegiul Republican de Microelectronică și Tehnică de Calcul din Republica ... din Chișinău.

Doi. Dacă domnul Gaburici are diploma de bacalaureat. Unde și în ce condiții a obținut-o?

Trei. Dacă este adevărat faptul că domnul Gaburici a fost exmatriculat de la Academia de Studii Economice din Moldova.

Și patru. Dacă este valabilă diploma de studii a domnului Gaburici obținută la Universitatea Slavonă, care în acea perioadă ar fi fost fără... neacreditată și nelicențiată.

Mulțumesc.

Solicit această intervenție din partea Frațiunii Partidului Liberal.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Sîntem la Ora Guvernului și întrebările sînt adresate celor din Guvern.

În continuare, domnul Chirinciuc.

Vă rugăm frumos.

Domnul Iurie Chirinciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În sfîrșit au început livrările de gaze naturale pe conducta Iași-Ungheni, cu toate că livrările trebuiau să fie demarate încă din toamna anului trecut.

Cu toate acestea, prețul de livrare din România la 1000 de metri cubi este cu aproximativ 70 de dolari SUA mai ieftin decît gazele livrate din Rusia, însă consumatorul final, adică cetățenii orașului Ungheni și raionului Ungheni, vor achita prețul actual. Adică nu vor beneficia de această reducere.

Totodată, cu deprecierea leului moldovenesc, prețurile la produsele petroliere din Republica Moldova au crescut peste noapte. Însă, cu aprecierea leului, petroliștii noștri nu se grăbesc să facă aceste reduceri.

Și, în genere, cu prețul la produsele petroliere, în comparație cu ceea ce se întîmplă în țările membre UE și în toată lumea, au scăzut prețurile de peste 30 la sută. La noi a fost un circ – cu 20, 30 de bănuți, 40 și apoi creșteri masive.

Reieșind din cele expuse, același lucru se întîmplă apropo și la produsele alimentare.

Reieșind din cele expuse, solicit ca la următoarea Oră a Guvernului să fie invitat ministrul economiei și directorul ANRE, pentru a da explicații ce se întîmplă în politica de prețuri și cine s-a îmbogățit peste noapte pe seama cetățenilor care și așa o duc greu.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Țap,

În continuare.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Deci prima mea întrebare este adresată Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, dar și Inspectoratului Ecologic de Stat.

Este vorba despre starea nesatisfăcătoare a terenului aferent al drumului național, segmentul Sărăteni-Soroca, recent reconstruit din donația poporului american. Deci pe perimetrul și în teritoriile administrative ale raioanelor Telenești, Florești, dar și Soroca pe aceste porțiuni sînt depozitate materiale de construcție și mai mult, deșeuri, gunoiști ilegale ș. a. m. d.

Starea este una dezastruoasă, pe lîngă toate problemele pe care le avem. Este o discordanță totală.

Și alt aspect, în presa electronică dar și cea scrisă au fost mai multe materiale ceea ce țin de deteriorarea indicatoarelor rutiere, marcajelor, stațiilor de așteptare.

Deci întrebarea este: respectivele structuri și cele subordonate dumnealor ce au întreprins pentru a asigura buna gestionare a acestui segment?

Și a doua întrebare este adresată Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

Codul civil prevede dreptul cetățenilor la domiciliu, dar și reședințe.

Totodată, structurile sau autoritățile respective nu asigură dreptul cetățenilor la reședință, invocând o hotărîre de Guvern care spune altceva decît Codul civil.

Am adresat această întrebare 2 ani în urmă. S-a promis că vom face anumite modificări sau, mai bine zis, vom face ca Codul civil, prevederile Codului civil să fie puse în aplicare.

Pînă în prezent avem mai multe adresări de la cetățeni și aș ruga Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, dar și celelalte două structuri, deci Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și Inspectoratul Ecologic de Stat joia viitoare să răspundă aici, în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Doamna Bodnarenco,

Vă rog frumos.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mersi, domnule Președinte.

Mă bucură faptul că noi, femeile, sîntem alături de problemele femeilor și în pofida diferențelor în viziunile noastre politice, eu astăzi tot am pregătit întrebarea care a fost expusă de doamna Valentina Stratan și mă alătur la întrebarea dată, și solicit ca să-mi fie prezentată informația și mie.

Și acum, două întrebări.

Prima întrebare. Câți copii de vîrstă gimnazială sînt la moment transportați în instituții de învățămînt în alte localități și cum este organizată hrana copiilor...?

Întrebarea este adresată Ministerului Educației și solicit răspunsul în plenul Parlamentului.

Și a doua întrebare. Șase raioane ale republicii, mai mult de 30 localități, implementează la moment Proiectul de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare, finanțat de Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare.

În legătură cu deprecierea leului, întreprinderile furnizori au la moment foarte multe pierderi. Spre exemplu, în orașul Soroca, unde suma anuală de rambursare este de 4 milioane 3 mii 800... 385 mii de lei, diferența între curs este de 5 milioane 252 de mii de lei.

Desigur că autoritățile publice locale și-au asumat responsabilitatea și ele trebuie să acopere diferența între curs, dar totuși nimeni n-a așteptat că diferența aceasta va fi așa de mare.

În Guvernul precedent cu întrebarea aceasta, adică a monitorizat implementarea proiectului domnul Lazăr.

În Guvernul actual încă nu este apreciată candidatura.

Solicit Prim-ministrului convocarea ședinței speciale cu participarea tuturor reprezentanților raioanelor și localităților pentru rezolvarea problemei datoriilor întreprinderilor furnizori de serviciu.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Palihovici.

De procedură.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Noi mai devreme am votat să facem excepție de la articolul 124 doar pentru miniștri, că ambii miniștri să prezinte răspuns la întrebări.

Eu m-am uitat pe lista deputaților care s-au înregistrat că vor să adreseze întrebări, mai sînt aproape 20 de persoane, ceea ce depășește mult termenul dat de Regulament pentru Ora Guvernului.

Propunerea mea este, deputații să adreseze întrebările în următoarea ședință, următoarea joi sau Regulamentul prevede în scris, la fel. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Ceban,

Dacă noi nu am fi dat posibilitatea miniștrilor să răspundă, ați fi spus că noi, cumva, nu vrem ca să răspundă miniștrii. *(Rumoare în sală.)*

Nu este corect. Noi deja avem două ore – Ora Guvernului și Regulamentul spune clar – o oră. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Dați-ne voie atunci să le dăm posibilitate Frațiunii Partidului Socialiștilor să adreseze două întrebări, încheiem ședința și revenim la alte întrebări la următoarea ședință, în așa fel încît să respectăm și procedura prevăzută de Regulament.

Domnule Lipskii,

Vă rog frumos. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Ceban,

Vă rog frumos.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Vă mulțumim mult.

Solicităm Agenția Națională de Reglementare în Energetică și Ministerul Economiei să prezinte în plen situația cu privire la creșterea prețurilor și creșterea tarifelor.

„RED Union Fenosa” a anunțat despre majorarea tarifelor la energia electrică. Cu 12,5 la sută au fost majorate pentru consumatorii finali facturile la energia termică. Se vorbește despre faptul că aproape 50 la sută va constitui majorarea pentru consumatorii finali, prețul pentru un metru cub de gaze,

balansarea tarifelor pentru anul 2014, plus diferența de curs. Deci vrem să vină ANRE și Ministerul Economiei la acest subiect.

Și tot în cadrul acestei întrebări, ce a făcut ANRE și Ministerul Economiei cu privire la stabilizarea prețurilor? Sînt produse de primă necesitate care au crescut cu 10 și 30 la sută, începînd cu produsele de panificație și terminînd cu produsele igienice, sînt creșteri de prețuri de la 50 la 200%. Iată, în contextul discuțiilor de săptămîna trecută, dacă doriți, un grup de mămică ne-au scris cã pampersii au crescut cu peste 100 de lei pentru 72 – 78 de unități.

Vrem să vină ANRE cu... și Ministerul Economiei, de la tribuna centrală, cu un raport și în scris privind ceea ce se întîmplă, ceea ce se face, prețuri și tarife, concret.

Și a doua întrebare – domnul Bolea.

Domnul Andrian Candu:

Și a doua întrebare.

Domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Mulțumim, domnule Președinte.

Întrebările către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și Ministerul Afacerilor Interne.

În ultimii 8 ani în Chișinău au înflorit afacerile în domeniul construcțiilor. Evident că în goana după supraprofit, companiile de construcții care sînt jucători pe această piață au încălcat și prevederile legislației din domeniu în cazurile respective.

Astfel, la moment, în Chișinău sînt identificate mai multe construcții în diferite sectoare cu abateri grave de la legislație, cu nerespectarea calității în domeniul construcțiilor.

Vreau să mă refer, în continuare, la 4 cazuri și după aceasta voi da întrebările de rigoare. Sectorul Rîșcani, pe strada Kiev 4, SRL „Hestcuș”, se construiește o clădire cu două etaje în zona de protecție sanitară a blocurilor de locuit care sînt în preajmă. Beneficiar... beneficiarul a trecut liniile roșii, are alte încălcări, a acaparat domeniul public.

La interpelarea deputatului, Direcția autorizări de disciplină în construcții a Primăriei municipiului Chișinău a comunicat că nu a eliberat autorizația de construire pentru acest agent economic.

Un alt caz, iar al Sectorului Rîșcani. Se edifică un complex locativ cu 17 etaje de către SRL „Candvas”. Această situație a fost mediatizată pe larg, inclusiv în presă, în mass-media. Construcția este pe strada Bogdan Voievod 2. Acest complex este edificat cu grave încălcări de la legislație. Complexul este edificat în zona de... iarăși, de protecție sanitară a altor blocuri învecinate. Terenul pentru construcție a fost dat în arendă și este destinat pentru amplasarea unei parcări auto, în realitate se edifică un complex locativ. (*Rumoare în sală.*)

Iarăși, la interpelarea deputatului, Direcția autorizări de disciplină în construcții a Primăriei municipiului Chișinău a comunicat ...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bolea,
Ne cerem scuze.

Domnul Vasile Bolea:

... că nu a eliberat...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bolea, domnule Bolea, domnule Bolea,
Întrebările se adresează administrației publice centrale, este... (*Rumoare în sală.*) Dacă e pentru Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, vă rugăm frumos să continuați.

Domnul Vasile Bolea:

Eu de la început am vorbit, pentru Ministerul Construcțiilor... administrația... și Dezvoltării Regionale, stimați colegi, (*rumoare în sală*), nedezvoltării regionale.

La subiect. Direcția autorizări de disciplină în construcții pe acest caz nu a eliberat autorizație de construire.

Un alt caz. Bănulescu Bodoni 57, compania a obținut de la Primărie în arendă 80 de metri pătrați pentru reconstrucția cu extindere a spațiilor existente. La moment, este acaparat terenul – proprietate publică.

Iarăși, la interpelarea deputatului, Direcția autorizări de disciplină în construcții care este responsabilă de eliberarea autorizațiilor de construcție a comunicat că autorizație de construcție nu a fost eliberată pentru acest agent economic. (*Rumoare în sală.*)

Și ultimul caz. Gheorghe Asachi 42, SRL „Kirsan” construiește, edifică fără autorizație de construcție un bloc cu 17 etaje, vizavi de Întreprinderea de Stat „Cartuș”.

Sînt hotărârile respective ale Curții Supreme de Justiție, iarăși, care constată că nu are autorizație de construcție. Pe acest fapt este deschis un dosar penal, însă lucrătorii lucrează pe șantier, inclusiv acum. (*Rumoare în sală.*)

Și aici întrebarea către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, și Ministrul Afacerilor Interne: ce măsuri au întreprins și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, și Ministerul Afacerilor Interne în vederea elucidării acestor cazuri, acestor încălcări, care sînt constatările ale lucrătorilor acestor ministere, dacă au fost depistate încălcările respective, ce măsuri au întreprins și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, și Ministerul Afacerilor Interne în vederea sistării acestor lucrări, și dacă aceste măsuri au fost în realitate întreprinse?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Aici se încheie ședința... sesiunea de întrebări formulate membrilor Guvernului, administrației centrale.

Domnule Bolea,
E de procedură?
Vă rog frumos.

Domnul Vasile Bolea:

Cer scuze.
Informația, vă rog, să fie prezentată și scris, și verbal.
Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Informația va fi prezentată astfel cum a fost solicitat.
Avem o înscriere la sfârșit de ședință cu declarație.
Vă rog frumos, domnule Filat.
7 minute la dispoziție.

Domnul Vladimir Filat:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,
Stimați colegi deputați,
Onorată asistență,

Noi discutăm aprins în Parlament și nu doar probleme care nu pot să spun că nu au referință sau nu sînt de importanță pentru cetățenii Republicii Moldova, doar că se creează o impresie, și eu vreau ca să fie această impresie una falsă, că clasa politică din Republica Moldova și, în mod special acei care reprezintă această clasă politică, dar și cetățenii Republicii Moldova, în Parlamentul Republicii Moldova nu au nici un interes de ceea ce se întîmplă în Autonomia Găgăuză.

Pe data de 22 martie vor avea loc alegerile pentru Bașcanul Autonomiei Găgăuze.

Noi avem relații strategice, cel puțin, așa scrie în acordul nostru de prietenie cu Federația Rusă.

Eu consider că noi trebuie să facem tot ce este posibil ca aceste relații, într-adevăr, să fie strategice, pe dimensiunea economică, umanitară, în așa fel încît oamenii noștri să nu întîmpine dificultăți, atît de ordin personal, cît și țara noastră să nu aibă bariere în calea de dezvoltare economică. Insist în a spune: trebuie să facem tot posibilul ca acest obiectiv să fie realizat.

Însă, totodată, eu cred că noi, ca și stat independent și suveran, trebuie să asigurăm ca în Republica Moldova legile țării și interesul național să fie prezent și nicidecum să nu admitem ca interesul străin și implicarea directă a intereselor străine în treburile interne ale Republicii Moldova. Eu n-o să vin aici cu foarte multe detalii, dar cred că este absolut necesar că instituțiile statului au datoria, pe de o parte, și în același rînd sînt obligate să constate aceste abateri grave și această implicare directă din partea Federației Ruse în treburile interne ale Republicii Moldova și, în mod special, prin participarea directă și indirectă în procesul electoral din Autonomia Găgăuză. Și aici nu mă refer doar la poze, promovate cu atîta insistență, sau la mesaje transmise într-o manieră cinică și lipsită de respect

către alegătorii din Autonomia Găgăuză de către reprezentanții administrației de la Moscova.

Vreau încă o dată să revin în a spune că acest mesaj al meu nu trebuie să fie privit ca fiind unul îndreptat împotriva Federației Ruse, acest mesaj este un mesaj pentru cetățenii Republicii Moldova și pentru respectarea legislației naționale din țara noastră.

Domnul Ion Ceban: *(din sală)*

Dar românii când vin aici și ne fac regulile, pe nimeni nu interesează? *(Voci nedeslușite din sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, domnul Ceban.

Domnul Ceban,

Vă rugăm frumos.

Domnul Vladimir Filat:

Dacă ați fi avut răbdare, ați fi auzit mai multe lucruri importante, în primul rând, pentru domniile voastre.

Eu vreau să continui. Spuneam, spuneam că instituțiile statului, în primul rând, trebuie să-și facă datoria. Iar Parlamentul Republicii Moldova cred că este în situația în care să dea și calificarea atât juridică, cât și politică acestei situații. Finanțarea iarăși directă și indirectă, promovarea unui candidat la funcția de bașcan, uitînd de faptul că este vorba de o parte care... o parte componentă integră din teritoriul Republicii Moldova, prezentată alegătorilor parcă ar fi candidatul de la Moscova.

Domnule vorbitor permanent în ședințele Parlamentului,

Prin declarațiile care le faceți domnia dumneavoastră... și pe acei care îi reprezentați nu ați făcut și nu faceți decît să înrăutățiți situația și în procesul de reglementare a conflictului transnistrean, dar și vizavi de relațiile firești pe care trebuie să le aibă Chișinăul oficial și cu colegii din Transnistria, dar și cu Autonomia Găgăuză. Și aici a-și vrea să fac o mică precizare. Nu-mi aparține această idee, doar că ea trebuie să fie materializată deja prin acțiuni. Nu este un secret că prevederile legale ale Republicii Moldova au și anumite devieri de la prevederile Legii privind statutul special al Autonomiei Găgăuze. Și aici eu cred cu acei de la Comrat trebuie nu prin polemici sterile și declarații de la Chișinău și de la Comrat, dar într-o manieră constructivă să venim să facem această evaluare și să asigurăm respectarea prevederilor Legii privind statutul special al Autonomiei Găgăuze. Și în încheiere.

Stimați colegi,

Eu nu m-am așteptat ca în Parlamentul Republicii Moldova, avînd și suficientă experiență în acest sens, să existe unitate și în gîndire, și în acțiuni. Dar insist și am impresia că deja a treia oară, ieșind de la această tribună, am vorbit la acest capitol. Insist în a spune că indiferent de diferențele care sînt între noi, noi avem datoria să fim uniți un tot întreg, atunci cînd este vorba de interesul

Republicii Moldova. Or, acest exercițiu căruia trebuie să-i facem față prin alegerile din Găgăuzia și trebuie să înțelegem că nu este un exercițiu doar al găgăuzilor.

Aceste alegeri din autonomie sînt foarte importante și extrem de importante pentru Republica Moldova în întregime. Și dacă nu vom lua act și nu vom acționa așa cum spuneți, avînd instrumentariul necesar, putem crea un precedent foarte periculos, asupra căruia va fi ulterior foarte greu să revenim și să reparăm eventualele situații care pot să apară.

Acestea fiind spuse, eu încă o dată solicit instituțiilor statului să acționeze în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, în mod special Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene să dea calificarea necesară așa cum este prevăzut și de legislația națională, dar și de legislația internațională, pentru a solicita Federației Ruse, în forma care se impune, să nu se implice în treburile interne ale Republicii Moldova și colegilor din Parlament, repetat, să avem o abordare care vizează nu interesul de partid, nu interesul pe care îl promovăm noi în raport cu alegătorii noștri, dar în interesul Republicii Moldova.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Și mă folosesc de această oportunitate, avînd în vedere că vin și florile, vreau și eu să adresez cele mai sincere felicitări femeilor Republicii Moldova, să vă doresc tuturor: mame, bunici, surori, soții, fiici, tuturor femeilor din Republica Moldova să vă doresc sincer să fiți sănătoase, să fiți iubite și să aveți parte de cît mai mulți... cît mai multă atenție și această atenție să nu rămînă doar pentru data de 8 martie, dar să fie în fiecare zi.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos și pentru mesajul atît de important legat de alegeri și, evident, pentru urările de bine și cele frumoase pentru femeie, în primul rînd.

Și cu această ocazie, dați-mi voie să dau, ca un citat, extrase dintr-o poezie frumoasă, scrisă de domnul Dumitru Matcovschi, care spune că:

„Sărut, femeie, mîna ta
Întotdeauna muncitoare,
Atît de mică și de floare,
Sărut, femeie, mîna ta.
Ca o aripă ce-a zburat
Și-a obosit neobosită,
Să odihnească liniștită
Ca o aripă ce-a zburat.
Copiii dorm în cuibul lor,
Nevinovat li-i somnul, mamă.
Tot fără griji și fără teamă,
Copiii dorm în cuibul lor.
Și alături mîna ta, aici,
La căpătîi ca o lumină,
Alinătoare și blajină
Alături mîna ta aici.

Pămîntu-n ea a încăput
Cu măr domnesc și lună nouă,
Cu strugur copt scaldat în rouă,
Pămîntu-n ea a încăput.
Cuminte ramură de dor,
Cînd miezul nopții ora bate,
Se-adună din eternitate
Cuminte ramură de dor.
Și plouă stele fulgerat
În casa noastră și-n cuvinte.
Cuvintele sînt toate sfînte
Și plouă stele fulgerat.”

Că e mamă, că e soră, că e fiică, că e soacră mică, mare, la toate să le dorim multă, multă sănătate, răbdare cu noi, bărbații. Și noi, bărbații, să nu uităm, să nu ne aducem aminte de ele doar în ziua de 8 martie, dar mereu să fim cu gîndul la ele.

De procedură bănuiesc că domnul Stati și ulterior...
Da, domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Ne alăturăm evident și noi, Frațiunea Partidului Comuniștilor, la toate aceste urări frumoase care au fost expuse astăzi de colegii noștri din Parlament. Evident, le urăm sănătate, succese, să aibă numai dragoste, numai emoții pozitive, să aibă tot ce este bun și plăcut pe acest glob, care se numește globul pămîntesc. Și, evident, să avem grijă și noi, bărbații, de aceea ca să le creăm condiții cît se poate de frumoase pentru doamne.

Și în afară de aceasta, stimați colegi, este o coincidență, dar cred că este o coincidență frumoasă. Astăzi colega noastră de fracțiune, președintele Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice Elena Bodnarencu este și omagiată. Așa că dacă nu sînteți împotriva ca să o felicităm încă o dată, să-i urăm succes și sănătate. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Mai felicităm încă o dată.

Și să aveți un bun sfîrșit de săptămîină în continuare.

Ședința de astăzi este închisă.

Vă mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 14.36.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*